

Çetiner, Ö. S.(2019). Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri. *ONLINE JOURNAL OF MUSIC SCIENCES*, 4 (1), 06-50.
DOI : <http://dx.doi.org/10.31811/ojomus.578074>

Geliş Tarihi: 10/11/2018

Kabul Tarihi: 05/07/2019

PIYANO VE GİTAR EĞİTİMLERİNİN EŞ ZAMANLARDA VERİLMESİNE İLİŞKİN ÖĞRETİM ELEMANLARI GÖRÜŞLERİ

Ö. Saygın ÇETİNER*

ÖZET

Mesleki müzik eğitiminde piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri ışığında bir değerlendirme yapmanın amaçlandığı bu çalışma, tarama modeline uygun görülmekle birlikte nitel bir boyut da taşımaktadır. Veriler, 2018-2019 öğretim yılında Türkiye’de üniversitelerin çeşitli mesleki müzik eğitim birimlerinde görev yapmakta olan 14 piyano ve 9 gitar dersi öğretim elemanına standartlaştırılmış açık uçlu görüşme yaklaşımı ile hazırlanmış anket uygulanarak elde edilmiştir. İlgili öğretim elemanlarına göre piyano eğitimi hangi kapsamda ele alınırsa alınsın, tekniğe ilişkin belirli bir temel anlayışın gözetileceği, gitar öğrencilerinin nispeten uzun tırnak boyları nedeniyle piyano tekniğinin temelindeki dengeleri ve takip eden hedef davranışları gerçekleştirmesinde güçlüklerin yaşanacağı, tırnakların piyano tekniğine göre kısaltılması durumunda gitar eğitiminde sorunlar yaşanabileceği, çözüm önerilerinde ise her iki dersin öğretim elemanları görüşleri ışığında, konuya ilişkin farkındalık sağlanması ve eğitimde azami fayda hedefi ile öğrenci odaklı adil yaklaşımların eş güdüm ile geliştirilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Mesleki Müzik Eğitimi, Piyano Eğitimi, Gitar Eğitimi

INSTRUCTORS' VIEWS ON CONCURRENT APPLICATIONS OF PIANO AND GUITAR LESSONS

ABSTRACT

This study, which aims to make an evaluation in the light of the opinions of the instructors regarding the simultaneous application of piano and guitar trainings in vocational music education, is considered appropriate to the screening model, besides carries a qualitative

---

*Dr.Öğr. Üyesi, SAÜ Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü, saygincetiner@gmail.com

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

dimension. The data used in the study were obtained by means of the questionnaire applied to 14 piano and 9 guitar lesson faculty members instructors who work in various vocational music training units in universities in Turkey during the 2018-2019 academic year prepared according to the standardized open-ended interview approach. According to the relevant faculty members, regardless of the context in which piano education is handled, a certain basic understanding of the technique will be adopted, and the guitar students will have difficulties in realizing the balances and subsequent target behaviors of the piano technique due to their relatively long nail lengths. In light of the opinions of the lecturers of both courses, it was concluded that awareness should be provided on the subject and student-oriented fair approaches should be developed in coordination with the aim of maximum benefit in education.

Keywords: Professional Music Training, Piano Training, Guitar Training

1.GİRİŞ

Mesleki müzik eğitiminde amaçlar, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği birikimi ve müziksel davranışları kazandırma yönünde belirlenir (Uçan, 1997). Dört ana başlık altında tanımlanabilen bu davranışlar; müziksel performans (çalma / söyleme davranışları), müziksel okuma ve yazma davranışları, müziksel dinleme (işitme) davranışları ve müzikle ilgili diğer bilişsel davranışlardır (Boyle ve Radocy, 1987: 3-4'den akt. Tarman, 2006: 24).

Müziksel performansla ilişkin olan çalgı eğitimi, müzik eğitiminin temel boyutlarından biridir. Çalgı eğitimi, önceden belirlenmiş amaçlar doğrultusunda bir çalgıya ve o çalgıyı çalmaya ilişkin bilişsel, psikomotor ve duyuşsal kazanımların hedeflendiği ve davranışların düzenli ve etkili olmasının beklendiği uzun bir eğitim sürecidir (Serçeler, 1995; Toptaş, 2008; Çoban, 2011; Minez, 2012). Bir çalgıda profesyonelleşme kapsamında, yoğun ve derin içeriklerde; tüm ayrıntıları ile çalgıdan ses elde etme teknikleri, ilgili düzeylerde beceri ve düşünsel çıktılar ile icra gerçekleştirme, çalgının yapısı ve tarihi, çalgının literatürü/çalgıyla ilgili literatürler ve ilgili estetik, teknik, sosyokültürel vd. çıktılar ile çalışmalar yapılması gibi derinlemesine ve yoğun odaklanmalar gerekecektir. Bununla birlikte, birçok mesleki müzik eğitimi programında ana/mesleki çalgı eğitimi adı altında dersler bulunsa da her öğretim programı profesyonel birer icracı yetiştirmek amacıyla değerlendirilmemektedir. Örneğin, müzik bilimcisi yetiştirme amacı taşıyan, ağırlıklı teoriye odaklı bir programdaki çalgı eğitimi, bir düzeye kadar çalgı bilgi ve becerileri ile müziği aktif katılımlarla farklı perspektiflerden analiz edebilen, deneyimleyebilen bireyler yetiştirme amacıyla bulunabilir. Bu vb. hallerde çalgı eğitimi, ana/mesleki çalgı dersi vb. isimlerde bulunsa dahi esas odak/yoğunluk profesyonel icracılar yetiştirme üzerine olmayacaktır. Diğer yandan, müzik eğitiminde oldukça yaygınlık gösteren piyano ve eğitimi ise, piyanonun işlevsel özellikleri¹ nedeniyle yukarıda belirtilen müziksel davranışları önemli derecede kapsar şekilde ve bir yardımcı çalgı mahiyetinde yaygınlıkla değerlendirilmektedir:

---

¹ Bkz. Bölüm 4.2.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

Piyano hem bir solist, hem bir eşlik çalgısı, hem orkestra üyesi olabildiği gibi, tek başına bir orkestra gibi de kullanılabilir. Bununla birlikte, müzik eğitimi temel alan derslerinde yardımcı araç olarak da küresel çapta yaygınca kullanılmaktadır ve böylece, piyanonun bu çok yönlülüğünde, piyano eğitiminin ne amaçla, ne kapsamlarda verileceği soruları öne çıkmaktadır (ör. piyano amatörce mi öğrenilecektir, yardımcı bir araç olarak mı kullanılacaktır, müzik bilimcisi/eğitimcisi, piyano eğitimcisi, korrepetitör, eşlik piyanisti veya virtüöz mü yetiştirilecektir? vb.). Sözlük anlamına göre “piyanist”, “piyano çalan kimsedir” ve ilgili “çalmak” fiili için ise, “bir müziği dinlemeyi sağlayan aleti çalıştırmak” tanımlaması yapılmıştır². Bununla birlikte, Kasap’ın (2005) çalışmasında da anlaşıldığı üzere piyano eğitiminin amacı her zaman artistik piyano becerileri ile piyanist yetiştirmek değildir ve birtakım bireyler için işlevsel piyano becerileri kritik öneme sahiptir. Piyanoyu yardımcı bir araç olarak çalıştırması/çalması gereken bireylerin, icracı yetiştirmeye odaklı bir kapsamda eğitim görmelerine, yani artistik piyano becerileri üzerine yoğunlaşmalarına ihtiyaç olmadığı gibi, öyle bir kapsam için elzem imkânlar da her eğitim öğretim ortamında kolaylıkla bulunmayabilmektedir. Bu noktada, piyano öğrenmedeki amaca göre itinalı düzenlemeler yapılmalıdır (Çetiner, 2008).

1700’lerin başında ortaya çıkan ve sonlarına doğru yaygınlaşmaya başlayan piyanonun mesleki müzik eğitiminde kullanılması örneklerine, eskilerden bu yana rastlanabilmektedir. 1843 kuruluş tarihli Leipzig Konservatuvarı’nın ilk müdürü olan Felix Mendelssohn, (sonraları birçok müzik okulunca uygulanmaya başlayacak) teori ve pratik arasında denge kurmayı amaçlayan bir program tasarlamış; alan ve temel alan dersleri yanında tüm öğrencilerin iyi klavye³ becerisine de sahip olmaları gözetilmiştir (Gültek, 2007). Buradaki anlayışın geçmişten günümüze pek çok müzik eğitimi programında küresel çapta yaygınlıkla bulunduğu, günümüz Türkiye’nde de mesleki müzik eğitimi veren çeşitli kurumların programlarında piyano eğitimine sıkça yer verilerek piyanonun işlevsel özelliklerinden faydalandığı görülmektedir. Örneğin, müzik

² <http://www.tdk.gov.tr> (erişim tarihi: 08.12.2018)

³ Alm. “klavier”, İt.. “pianoforte”, Tr. “piyano”, İng. “piano” vb.

eğitimcilerinin derslerde piyanodan yararlanma odağında; müziksel işitme ve okuma çalışmalarının yapılması, müziksel yazma ve teorik çalışmalara ilişkin seslendirmeler yapılması ve yer yer de müziksel örneklemeler yapma amacı bulunmaktadır. Bununla birlikte, müzik eğitimi gören öğrencilerin de öğrenimleri süresince piyanodan faydalanmaları söz konusudur. Bireylerin, hem işitme ve kuram çalışmalarını yapma ve pekiştirmelerinde, hem de birlikte çalma, farklı düzey ve özellikte etüt/eser seslendirme vb. ile mesleki gelişimlerine önemli katkı sağlayacak beceri ve tecrübeler edinmelerinde piyanonun ve piyano eğitiminin önemli işlevleri bulunmaktadır (Kasap, 2005; Çetiner, 2008).

Türkiye’de mesleki müzik eğitim kurumlarının programlarında sıklıkla, alan, temel alan ve birer [keman, (klasik) gitar⁴, tar, bağlama, ney vb. çalgılardan birinin eğitiminin verildiği] ana/mesleki çalgı eğitimi dersleri yanında, farklı isimlerde piyano eğitimi dersleri de bulunabildiği görülmektedir (ör. Gazi Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği programında “bireysel piyano”, Erciyes Ü. Güzel Sanatlar Fakültesi’nde “temel piyano”, Necmettin Erbakan Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Anabilim Dalı programında “piyano eğitimi”, Sakarya Ü. Devlet Konservatuarı tüm bölümlerinde “piyano”)⁵ ve bu piyano derslerinde, piyano eğitiminin bir yardımcı çalgı eğitimi niteliğinde ele alındığı belirtilebilir. Bununla birlikte, bu tip mesleki müzik eğitimi programlarında karşılaşılan yardımcı çalgı eğitimi niteliğindeki piyano eğitiminin, ana çalgı eğitimi ile bazı eş zamanlarda/çakışan yarıyıllarda verilebildiği görülmektedir (ayrıca bkz. dipnot 3). Bu çakışma fenomeninin farklı perspektiflerden etki durumu araştırmaya değer görülmekle birlikte, öne çıktığı düşünülen bir odak; birbirinden farklı çalgıların çalım tekniklerindeki olası farklılık ve dolayısıyla olası aykırılık durumu ve bunun etkileridir. Böylece, gitar derslerinde gerekli görülebilen tırnak uzunluklarının piyano derslerine ve piyano

---

4 Programlarda “klasik gitar” veya “gitar” ifadesi yerine sadece “çalgı” ifadesi geçmektedir ve gitar eğitimi, çalgı dersleri bünyesinde ve klasik gitar eğitimi olarak gerçekleştirilmektedir (ayrıca bkz. dipnot 5).

5 <http://ebs.sabis.sakarya.edu.tr> , <http://gbp.gazi.edu.tr> , <https://obs.konya.edu.tr> , <http://guzelsanat.erciyes.edu.tr> (erişim tarihi: 11.11.2018)

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

derslerinde gözetilen tırnak uzunluklarının da gitar derslerine olası etkileri araştırılabilir.

1.1. Problem

Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların lisans programlarında piyano ve gitar derslerinin eş zamanlarda/çakışan yarıyıllarda okutulabildiği ve her iki dersin de çoğunlukla zorunlu kategorisinde olduğu görülmektedir. Yapılan ön çalışmada, yurt içi ve yurt dışında, olası bir teknik uyumsuzluk içeren bu durumu ele alan bilimsel bir çalışmaya rastlanmamış ve konunun eğitime yansımalarının nasıl olduğu bilinmemektedir. Konuya ilişkin atılacak ilk adımda, öğretim elemanları görüşlerine başvurmak uygun görülmüştür.

Problem Cümlesi: Türkiye’de mesleki müzik eğitimi veren kurumların lisans programlarında piyano ve gitar derslerinin eş zamanlarda/çakışan yarıyıllarda okutulmasının etkilerine ilişkin öğretim elemanları görüşleri nasıldır?

1.2. Amaç

Bu çalışmada, mesleki müzik eğitiminde piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri ışığında bir değerlendirme yapma amaçlanmaktadır.

Alt Problemler

- 1- Gitar dersi öğretim elemanlarının gitar öğretiminde öğrencilerinde gözettikleri (ya da olmasını bekledikleri) tırnak boyu nasıldır?
- 2- Piyano dersi öğretim elemanlarının, piyano tekniği bakımından derslerindeki tutumları nasıldır?
- 3- Piyano dersi öğretim elemanlarının, gitar eğitimi gören öğrencileri bakımından piyano derslerindeki izlenim ve yaklaşımları nasıldır?
- 4- Gitar dersi öğretim elemanlarının, piyano eğitimi gören gitar öğrencileri bakımından gitar derslerindeki izlenim ve yaklaşımları nasıldır?

1.3. Önem

Bu çalışma, mesleki müzik eğitim programlarında zorunlu kategorisindeki piyano ve gitar derslerine eş zamanlarda devam eden öğrenciler bakımından, hem piyano hem de gitar derslerinde; müfredat belirlenmesi ve işleniş yaklaşımlarında, performans ölçme-değerlendirme kriterlerinin belirlenmesi ve uygulanışında, gitar ve piyano öğretim elemanlarının ve komisyonlarının birbirleri ile ve öğrenciler ile iletişimde olası iyileştirmeleri tetikler bir farkındalık ortaya koyma potansiyeli bakımından önemli görülmektedir.

2. YÖNTEM

2.1. Araştırma Modeli

Türkiye'deki müzik eğitim kurumları birtakım programlarında piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda bulunmasına ilişkin belge ve ilgili alan yazın taramalarını takiben ilgili öğretim elemanları görüşlerine anket ile başvuru bu çalışma, tarama modeline uygun görülmektedir.

Tarama modeli yaklaşımlarında, geçmiş veya mevcut bir durumun, var olduğu haliyle betimlenmesi amaçlanır ve örneklemden genelleyerek, evrendeki eğilim, tutum veya görüşleri tanımlamada kullanılmak üzere, yapılandırılmış mülakat ve anketler kullanılır (Karasar, 2006: 77, Demir vd., Creswell, 2014; çev. Demir vd. 2014: 249).

Bununla birlikte, bu araştırma, katılımcıların anket sorularına verdikleri ifadelerin analiz edilmesi yoluyla aynı zamanda nitel bir boyut da taşımaktadır. Nitel araştırma, "gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi nitel veri toplama yöntemlerinin kullanıldığı, algıların ve olayların doğal ortamda gerçekçi ve bütüncül bir biçimde ortaya konmasına yönelik nitel bir sürecin izlendiği araştırma olarak tanımlanabilir. Başka bir deyişle nitel araştırma, kuram oluşturmayı temel alan bir anlayışla sosyal olguları bağlı buldukları çevre içerisinde araştırmayı ve anlamayı ön plana alan bir yaklaşımdır. Bu tanımda 'kuram oluşturma' toplanan verilerden yola çıkarak daha önceden bilinmeyen birtakım sonuçları birbiri ile ilişkisi içinde açıklayan bir modelleme çalışması anlamına gelmektedir (Glaser, 1978)" (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 41).

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

2.2. Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreni, programlarında piyano ve gitar derslerinin eş zamanlarda/çakışan yarıyıllarda okutulduğu Türkiye'deki mesleki müzik eğitimi veren kurumlardır.

Bu araştırmanın örneklemini; Bolu Abant İzzet Baysal Ü, Harran Ü, Karadeniz Teknik Ü, Necmettin Erbakan Ü, Pamukkale Ü ve Trakya Ü eğitim fakültesi güzel sanatlar eğitimi bölümü müzik eğitimi anabilim dalları, Erciyes Ü ve Kocaeli Ü güzel sanatlar fakültesi müzik bölümleri ve Sakarya Ü Devlet Konservatuvarı Temel Bilimler Bölümü 2018-2019 öğretim yılında görev yapmakta olan piyano ve gitar dersleri öğretim elemanlarından oluşan 23 katılımcı oluşturmaktadır.

Tablo 1.

Örneklemede Sayısal Dağılım

	<i>f</i>	%
Piyano Dersleri Öğretim Elemanı	14	60.8
Gitar Dersleri Öğretim Elemanı	9	39.1
TOPLAM	23	100

Bu çalışmada örneklemin seçiminde; Türkiye'de lisans derecesinde mesleki müzik eğitimi vermeleri, programlarında bazı eş zamanlarda/çakışan yarıyıllarda piyano ve gitar dersleri bulunabilen birimler olmaları ölçütleri gözetilmiştir. Bu ölçütleri sağlayabileceği yönünde kurum internet sitelerinde bilgilerine ulaşılabilen Türkiye'deki 32 birimin yönetici ve/veya öğretim elemanlarına kısmen telefon ve ağırlıklı olarak da e-posta yoluyla ulaşılmaya çalışılmıştır.

2.3. Verilerin Toplanması ve Analizi

Bu çalışmada, literatür taraması, kurum internet sitelerinde belge ve doküman tarama, katılım gösteren öğretim elemanlarına uygulanması yönünde ise yapılandırılmış açık uçlu sorulardan oluşan anket kullanılmış, frekans ve yüzde dağılımlarından da faydalanılmıştır. Üç uzman görüşü ve ön denemeler ile son

haline getirilen anket formu, örneklemin kendi tercihleri yönünde telefon veya (ağırlıklı olarak) e-posta aracılığıyla uygulanmıştır. Diğer yandan Yaşar Ü Sanat ve Tasarım Fak. Müzik Bölümü öğretim elemanlarından da katılım gösteren öğretim elemanları olmuş, ancak bu birimdeki ilgili piyano ve gitar derslerinin, eş zamanlarda verilebilseler dahi, diğer kurumlardakinden farklı olarak sadece seçmeli kategorisinde olmaları nedeni ile örnekleme dâhil edilmelerinden imtina edilmiştir. Ayrıca, Erciyes Ü Güzel Sanatlar Fak. Müzik Bölümü'nde ana çalgısı piyano olan bireylerin yardımcı çalgı olarak gitar seçebildiği ve öğretim elemanlarının bu ayrımı gözeterek anketi cevapladıkları tespit edilmiş, yorumlamalar da bu hassas ayrıntıya dikkat edilerek yapılmıştır. Çalışmada her bir katılımcı ile elde edilen veriler için, "P" ve "G" harfleri ve rastgele numaralandırma (ör. P1, P2, ... ve G1, G2, ... şeklinde) birlikte kullanılarak kodlama yoluna gidilmiştir. Bulgularda "P grubu" ifadesi piyano dersleri öğretim elemanlarını, "G grubu" ifadesi ise gitar dersleri öğretim elemanlarını temsilen kullanılmış, veri analizinde ise betimsel analiz izlenmiş, elde edilen veriler frekans ve yüzde analizine tabi tutulmuştur. Betimsel analizde amaç;

elde edilen bulguları düzenlenmiş ve yorumlanmış bir biçimde okuyucuya sunmaktır. Bu amaçla ele edilen veriler, önce sistematik ve açık bir biçimde betimlenir. Daha sonra yapılan bu betimlemeler açıklanır ve yorumlanır, neden-sonuç ilişkileri irdelenir ve birtakım sonuçlara ulaşılır. Ortaya çıkan temaların ilişkilendirilmesi, anlamlandırılması ve ileriye yönelik tahminlerde bulunulması da, araştırmacının yapacağı yorumların boyutları arasında yer alabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2018: 239).

3. BULGULAR

Araştırmada, görüşme yoluyla elde edilen bulgular, dört ana tema altında toplanmıştır ve her bir tema için, her bir katılımcının tüm görüşme içeriği değerlendirilmeye alınmıştır. Ana temalar:

- 1- Gitar Derslerinde Tırnak Uzunluklarına İlişkin Tutumlar (G grubuna göre)
- 2- Piyano Derslerinde Temel Teknik Davranışlara İlişkin Tutum (P grubuna göre)
- 3- Gitar eğitimi gören öğrenciler bakımından piyano derslerindeki izlenim ve yaklaşımlar (P grubuna göre)
- 4- Piyano eğitimi gören öğrenciler bakımından gitar derslerindeki izlenim ve yaklaşımlar (G grubuna göre)

3.1. Gitar Derslerinde Tırnak Uzunluklarına İlişkin Tutumlar

Buradaki içerik, tüm görüşme içeriğinin yanında, ağırlıklı olarak şu soruya (ana çalgı gitar öğrencileri göz önüne alınarak) verilen yanıtlardan oluşmaktadır: *Vermekte olduğunuz gitar eğitiminde, öğrencilerinizin el parmak tırnaklarının (şu veya yapacağınız bir betimleme ile) "parmağın en uç kısmından nispeten ileride bir boyda olması" öğrencilerinizden beklediğiniz bir temel teknik unsur mudur?*

G grubu katılımcılarının tamamının, tırnakların "parmağın en uç kısmından nispeten ileride bir boyda olması" betimlemesine onay verdikleri ve bunun gerekli olduğu/beklendiği yönünde görüşleri olduğu saptanmıştır. Aşağıda görüşme dökümlerinde de görüleceği üzere, ilgili onaylar yanında, tırnak uzunluklarının bireyin parmak ve tırnak yapısına göre değişkenlik göstereceği, tırnakların nasıl törpüleneceği ve kullanılacağı, ayrıca tırnak uzunluklarının "tırnakların görünen kısmından değil, çevirerek, avuç içi öğrenciye bakacak şekilde kontrolünün sağlanması" gibi ek bilgiler de elde edilmiştir. Gereklilik durumuna ilişkin kısmen de olsa farklı yaklaşımlar olduğu görülmüş ve bu yaklaşımlar, temsili ifadeler altında gruplanmış, sayısal dağılımları ile Tablo 2'de belirtilmiştir. Gitar derslerinde belirli tırnak uzunluklarının beklenmesi durumuna ilişkin temsili ifadeler altında gruplanan çeşitliliğin, 3'er katılım ile "evet beklenir" şeklinde, 3'er katılım ile "gereklidir" yönünde, 1'er katılım ile ise "kesinlikle beklenir",

“zorunluluktur” ve “elzendir” yönünde olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, gitar öğretim elemanlarından bazıları, tırnaklar neden gereklidir/beklenir sorusuna yanıt olabilecek içeriğe de sahip görüşler bildirmiştir. Bu görüşlerin, çabuk pasajlar / akıcı çalım, yüksek volüm / gür dinamikler, ton ve tını konularına ilişkin gereklilik olarak bildirildiği görülmektedir. Dikkat çekici bir nokta ise bir katılımcının, gitar derslerinin ilk yarıyılında tırnak boyunun uzun olmasının gerekmeyeceği yönündeki görüşüdür ve bu katılımcıya göre tırnakların kısa olması, sağ el parmaklarının daha fazla kuvvetlenmesine yardımcı olacaktır. İlgili Tablo 2 ve görüşme dökümleri şöyledir:

Tablo 2.

Gitar Derslerinde “Tırnak” Gerekliliğine İlişkin, Gitar Öğretim Elemanı Görüş Çeşitliliği ve Sayısal Dağılımları

TOPLAM KATILIM = 9 , %100		
GÖRÜŞLERDE YAKLAŞIMI ÇEŞİTLİLİĞİ= 5	f	%
1- “Gereksinimdir”, “Gereklidir”, “Gerekliliktir” vb.	3	33.3
2- <i>Temsilen</i> , “Evet, Beklenir”	3	33.3
3- “Kesinlikle Beklenen Bir Niteliktir”	1	11.1
4- “Zorunluluktur” <i>ama Farklılık Gösterebilir</i>	1	11.1
5- <i>Temsilen</i> “Elzem” dir	1	11.1

“Gereksinimdir, “gereklidir”, “gerekliliktir”; **G2:** “Tabiki beklenen bir teknik gereksinimdir. Çünkü özellikle romantik dönem sonrası ve 1900’lerin takibi repertuarlar tırnak kullanımını mutlak gerektirmektedir. Neticede ton ve tını kavramlarını konuşabilmemiz için tırnak modeli ilk maddelerdendir.” *Temsilen*, “*evet, beklenir*”; **G6:** “Klasik gitar et ve tırnak aracılığı ile çalınır. Bu durumda ne tırnaksız ne de çok uzun tırnak tercih etmeyiz. Tırnak boyu ve açısı ise parmak ucundan 1-2 mm ileride olacak şekilde ve soldan kavis alınarak ovalleştirilmiş şekilde törpülenerek çeşitli maddelerle (ipek, su zımparası vs) pürüzleri alınmış şekilde çalma açısına göre tonlanmış olmalıdır.” “*Kesinlikle beklenen bir niteliktir*”; **G5:** “Günümüz Klasik Gitar anlayışı için, naylon telden tırnak ve kısmen

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

parmak eti ile birlikte elde edilen tını olmaz ise olmazdır denebilir. Bu bağlamda kesinlikle beklenen bir niteliktir.” **“Zorunluluktur” ama farklılık gösterebilir; G1:** “Bu durum gitardan kaliteli bir ses elde etmek ve akıcı çalmayı sağlamak adına bir zorunluluktur. Fakat tırnak boyları çalıcıya ve öğretmenin önerisine göre farklılıklar gösterebilir. Çok uzun tırnak gitar için de tercih edilmeyen bir durumdur. Hız yapmaya engel oluşturur aynı zamanda piyanoda sağ el çalımını engeller.” **Temsilen “elzem”dir; G4:** “(...) Nitekim, öğrencilerime eğitim stratejimde Segovia'nın ortaya attığı modeli aktarma gereği hissetmemden mütevellit, tırnak uzatılması yönünde hâliyle telkinde bulunabiliyorum. Zira, salt et minvalinde yapılan icra, her ne kadar tırnak seslerinin hâkim olduğu metalik tonun servis edilmediği biricik tercih olsa da, volüm hacmini arttırma ve gitarın parlaklığından faydalanmada tırnağın elzemliliğini yadsıyamam.”

3.2. Piyano Derslerinde Temel Teknik Davranışlara İlişkin Tutum

Bu ana temada, görüşmelerdeki tüm verilerin yanında, ağırlıklı olarak şu soruya verilen yanıtlara odaklanılmıştır: *“Piyano eğitimi hangi kapsamda ele alınırsa alınsın, piyano tekniğinde kabul gören aynı bir takım temel dengeleri/pozisyonları gerçekleştirmek hedeflenir” düşüncesine ilişkin görüşünüz ve konuya ilişkin derslerinizdeki yaklaşımınız nedir?*

P grubunun tamamının, kast edilen temel anlayışa katıldıkları ve derslerinde bu anlayış yaklaşımını izledikleri yönünde görüşleri olduğu anlaşılmıştır. P grubunda 5 katılımcının, sorudaki ifadeyi onaylama yoluyla yanıt verdikleri gözlenmiştir. Örnek görüşme dökümleri şöyledir:

P1: “Sizin de belirttiğiniz gibi piyano, farklı amaç ve kapsamlar dahilinde eğitimi verilen bir çalgıdır. Ancak çalgının yapısı, fiziki özellikleri vb. farklı eğitimlere göre değişmediğinden çalım şekli de değişemez. Bu nedenle temel denge/pozisyonların farklı amaçlarla verilen piyano eğitimlerine göre farklılaşmayacağı kanaatindeyim. Yani “Piyano eğitimi hangi kapsamda ele alınırsa alınsın, piyano tekniğinde kabul gören aynı bir takım temel dengeleri/pozisyonları gerçekleştirmek hedeflenir” düşüncesi görüşümü yansıtmaktadır.” **P5:** “Bu düşünce piyano teknikleri açısından öğrencinin düzeyi

ne olursa olsun kabul edilebilir bir yaklaşımdır ve tarafımızdan da uygulanan bir düşüncedir. Dersin amaç ve hedefleri doğrultusunda ve tabii ki öğrencinin bireysel algılama kapasitesi de göz önüne alınarak hedef davranışları kazandırabilmek için bu düşünceyi izlemek gerekir.” **P9:** “Piyano Eğitimi hangi kapsamda ele alınırsa alınsın aynı temel davranış ve temel tekniklerle başlanıp evrensel piyano öğretim metotları kullanılarak devam edilen aynı hedeflere varmayı amaçlayan standart bir süreçtir. Derslerimde de aynı yaklaşımla standart olarak her öğrencime uygulamaktayım.” **P12:** “Düşünceye katılıyor ve derslerimde de uyguluyorum.” P grubunda soruyu kendi yorum ve ifadeleri ile ele alarak yanıt veren 4 katılımcı bulunmaktadır. Örnek görüşme dökümleri şöyledir: **P3:** “Piyano çalışmada elbette temel olarak elin yuvarlak pozisyonda ve parmakların ucuyla kırılmadan basmasını hedefliyoruz.(...)” **P6:** “Parmak uçlarının kıvrık, avuç içlerinin yuvarlak olduğu el pozisyonu ile çalması beklenir.(...)” **P11:** “Piyano çalmak için gerekli olan tüm teknikler ve beceriler tabii ki öğretilmeli, kazanım cümlesi de bunu anlatıyor, düzeyi ne olursa olsun her şey muhakkak öğretilir demek değil bu kazanım. (...) gerek temel düzeyde, gerekse ana çalgı düzeyinde piyanoyu anlamak ve birtakım etüt veya eserleri çalmak için bazı ana unsurlar öğrencilere öğretilir. İleri düzey bilgi veya teknik kazanımlar ise ileri düzey çalışılan öğrenciler varsa devreye girer.” **P14:** “Duruş, tutuş ve oturuş tekniklerini ilk başta, sonrasında da çalış tekniklerini öğrencilere öğretmek ilerletmeyi hedefliyorum derslerimde.” P grubundaki diğer 6 katılımcıdan ise, konuya ilişkin dolaylı ifadeleri yoluyla veri elde edilmiştir. Örnek görüşme dökümleri şöyledir: **P7:** “Piyano eğitiminde 2 el pozisyonunun dengeli olması icra tekniğinin doğru yürütmesini sağlar. Bu nedenle öğrencinin ellerini rahat kullanabilmesi önemli. (...) Uzun tırnaklar piyano tekniğini doğru kullanmada öğrenciyi zorlar. (...) Parmakların uç kısmını kullanamaması durumunda piyanist tuşun derinliğini yeterince hissedemez. Sesi kontrol etmekte zorlanır.” **P10:** “Piyano öğretimine daha ilk derste ilk sestten sonra gelen ikinci sesin çalımı ile birlikte teknik kullanılmaya başlamalıdır. (...) Piyano çalmaya yeni başlayan bireyler, tırnaktan sonra gelen 1. Eklem varlığından habersizdirler. Çünkü bu eklemi daha önce pek de bilinçli kullanmamışlardır. Tırnakların uzun oluşu piyano çalarken bu eklemi kırılmasına ve dolayısıyla piyano çalmaya engel olmaktadır.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

Teknik, sesleri birbirine bağlamama veya başka türlü ses üretme olmaksızın piyano çalmak anlamlı değildir.” **P13:** “Postür en önemli konulardan biridir. (...) (*tırnak uzatan*) öğrenci (parmak uçları ile değil) parmaklarını düz basmaktadır.”

3.3. Gitar Eğitimi Gören Öğrenciler Bakımından Piyano Derslerindeki İzlenim Ve Yaklaşımlar

Bu ana tema, üç alt tema halinde işlenecektir.

3.3.1. Piyano Derslerinde Gözetilen Hedef Davranışların Gerçekleştirilmesine İlişkin, Gitar Öğrencileri İle Yaşanabilecek Kolaylıklar:

Bu alt temaya ilişkin görüşler, P grubunun ağırlıklı olarak şu iki soruya (ana çalgı gitar öğrencilerini göz önüne alarak) verdiği yanıtları değerlendirilerek elde edilmiştir: “*Bu bireylerin piyano tekniğindeki temel dengeleri/pozisyonları gerçekleştirmesine ilişkin yaşanabilecek güçlükler ve/veya kolaylıklar nelerdir?*” **ve** “*Bu bireylerin biriminiz piyano derslerinde gözetilen diğer hedef davranışları (ör. gam/dizi çalma, kadans çalma vd., lütfen belirtiniz) gerçekleştirmesine ilişkin yaşanabilecek güçlükler ve/veya kolaylıklar nelerdir?*”

P grubunda, hedef davranışların gerçekleştirilmesine ilişkin herhangi bir kolaylık olup olmayacağına dair ise sadece 2 katılımcı görüş bildirmiş ve teknik açıdan kolaylık olmayacağını belirtmişlerdir. Ayrıca bu katılımcılardan biri, “kolaylaştırıcı bir unsur” ifadesiyle eklemeye bulunmuştur. İlgili görüşme dökümleri ve tablo şöyledir:

Tablo 3.

Piyano Derslerinde Hedef Davranışların Gerçekleştirilmesinde Gitar Öğrencileri İle Kolaylık Yaşanmasına İlişkin Piyano Öğretim Elemanı Görüşleri, Temsili İfadelerle Dağılım

---

14 Katılımcı İçinden TOPLAM KATILIM = 2 , %14.2

“KOLAYLIK”A İLİŞKİN GÖRÜŞ ÇEŞİTLİLİĞİ = 2	f	%
1- Kolaylık Olamaz	1	50
2- Yaşanmaz Ama Teorik Bakımdan Bir Unsur Bulunabilir	1	50

P1: “ (...) bu bireylerin teknik konulara ilişkin yaşayabilecekleri bir kolaylık bulunmamaktadır. (...) Bunun dışında gitarın da çoksesli bir çalgı olması öğrencilerin akor, arpej, kadans çalmayı öğrenmelerinde sadece teorik boyutta kolaylaştırıcı bir unsur olarak görülebilir.” **P9:** “Kolaylık diye bir seçenek olamaz.”

3.3.2. Piyano Derslerinde Gözetilen Hedef Davranışların Gerçekleştirilmesine İlişkin, Gitar Öğrencileri İle Yaşanabilecek Güçlükler:

Bu alt temaya ilişkin görüşler, P grubunun ağırlıklı olarak şu iki soruya (ana çalgı gitar öğrencilerini göz önüne alarak) verdikleri yanıtları değerlendirilerek elde edilmiştir: “*Bu bireylerin piyano tekniğindeki temel dengeleri/pozisyonları gerçekleştirmesine ilişkin yaşanabilecek güçlükler ve/veya kolaylıklar nelerdir?*” ve “*Bu bireylerin biriminiz piyano derslerinde gözetilen diğer hedef davranışları (ör. gam/dizi çalma, kadans çalma vd., lütfen belirtiniz) gerçekleştirmesine ilişkin yaşanabilecek güçlükler ve/veya kolaylıklar nelerdir?*” P grubunda tüm katılımcılar, piyano derslerinde temel teknik ve diğer hedef davranışların gerçekleştirilmesine ilişkin, gitar öğrencileri ile güçlükler⁶ yaşanacağı yönünde görüş bildirmiştir. Ayrıca, 1 katılımcı tırnak uzunluklarına bağlı olarak, 1 katılımcı çalma işinin düzeyine bağlı olarak ve 1 katılımcı da her iki noktaya da bağlı olarak güçlük durumunun ve/veya düzeyinin değişebileceğini belirtmiştir. Güçlük durumunda yaklaşım çeşitliliği temsili ifadeler ile belirtilmeye çalışılırken, ayrıca güçlük yaşanmasına ilişkin kesinlik veya ihtimal belirten “yaşanır” ve “yaşanabilir” şeklinde ifadelerden de faydalanılmıştır. Tırnak uzunluklarına göre güçlük durumunun değişkenlik gösterebileceği yönünde görüş bildiren katılımcının görüşme dökümünde “ihtimal dâhilinde” ilgili bir yaşanma durumu, güçlüğü çalma işinin düzeyine göre değişkenlik göstereceği yönünde görüş bildiren katılımcının görüşme dökümünde ise daha ziyade “kesinlik/yüksek ihtimal dahilinde” ilgili bir yaşanma durumu anlaşılmaktadır. İlgili Tablo 4 ve örnek görüşme dökümleri şöyledir:

---

⁶ Ne çeşit güçlükler yaşanacağına ilişkin, temsili ifadelerle belirtilmiş görüş çeşitliliği için bkz. Tablo 5.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

Tablo 4.

Piyano Derslerinde Hedef Davranışların Gerçekleştirilmesinde Gitar Öğrencileri İle Güçlük Yaşanmasına İlişkin Piyano Öğretim Elemanı Görüşlerindeki Yaklaşım Çeşitliliği, Temsili İfadelerle Dağılım

TOPLAM KATILIM = 14 , %100		
“GÜÇLÜK DURUMUNA YAKLAŞIM” ÇEŞİTLİLİĞİ = 4	f	%
1- Yaşanabilir, Tırnak Uzunluklarına Göre Değişkenlik Gösterir	1	7
2- Yaşanır, Çalma İşinin Düzeyine Göre Değişkenlik Gösterir	1	7
3- Yaşanabilir, Tırnak Uzunluklarına ve Çalma İşinin Düzeyine Göre Değişkenlik Gösterir	1	7
4- Yaşanır	11	78

Güçlük Yaşanabilir, Tırnak Uzunluklarına Göre Değişkenlik Gösterir; P4: “Tırnakların uzunluğu gitar çalacak boyutta olursa problem yok. Fakat bir kısım öğrenciler daha uzun boyutta tırnak uzatır ve bu piyano derslerinde, tabii ki problem yaratır. Tırnakların fazla uzatılması piyanoda ellerin temel pozisyonunu etkiler ve profesyonel çalgıya mani olur. Bu bir gerçek.” **Güçlük Yaşanır, Çalma İşinin Düzeyine Göre Değişkenlik Gösterir; P2:** “Tırnağın uzun olması bütün sahalarda -el pozisyonunun/duruşunun, sesleniş hakimiyeti gibi konularda- icracılığı zorlaştıran bir etmendir. İcra kalitesini azaltır ve icracının piyano üzerindeki tam hakimiyetini engeller. Piyanoyu diğer derslere (solfej, armoni, analiz, müzik edebiyatı vs.) yardımcı bir çalgı olarak ve basit deşifreler yapabilecek düzeyde kullanmasının haricinde, profesyonelliğe giden her yolda tırnak uzunluğu kesinlikle öğrencilere engel teşkil edecek, bu şekilde öğrencinin müspet icracılık özelliklerini kazanması mümkün olmayacaktır. Tuşa dik basmaya ve eli klavye üzerinde çevirmeye (tırnak klavyeye ilişir) engel teşkil etmesi, öğrencileri tuşlara tek tek basmaya yöneltmesi ve bunun da hızlı pasajları çalmaya engel teşkil etmesi, parmağın kaymasına sebep olması, tek seslerin, akor ve sıralı aralıkların çalımında güçlü ve derin seslenişi zorlaştırması ile

tempoda kalmayı güçleştirmesi.” **Güçlük Yaşanabilir, Tırnak Uzunluklarına ve Çalma İşinin Düzeyine Göre Değişkenlik Gösterir; P11:** “Eğer öğrenci ana çalgı gitar öğrencisi ise ona temel düzeyde piyano öğretirsiniz ve bu öğretiyi de onun tırnaklarının (dik basmayı engelleyecek kadar uzun olmadıkça) uzunluğunu ciddi bir sorun haline getirmez. Öğrencinin çalarken tuşlardan tıkrırtı seslerinin gelmesi artmış ise bu öğrencinin tırnakları zaten gitar için de uzundur, gerektiği ölçüde ya da biraz daha kısa tutarak temel düzeyde de piyano çalınabilir.” **Güçlük Yaşanır; P1:** “(...) tırnak uzatılması teknik olarak olumsuz bir durumdur, tırnak uzun olduğunda klavye üzerinde parmakların “C” gibi yuvarlak konumlandırılması imkansızlaşır, “kırılma” diye tabir edebileceğimiz bir durum oluşur, çalma esnasında tuş üzerinde parmakların kaymasına, gücün parmak uçlarına ulaşamamasına neden olur, böylece temel dengeler kaybedilir. Seviye ilerledikçe eserlerde ya da teknik alıştırmalarda parmakların açılması, uzanması gerekebilir, farklı sonorite arayışları farklı çalımları gerektirebilir. Buralarda da tırnak engeldir ancak ilk belirttiğim hususlar özellikle piyano eğitiminin başlangıcında ve ilk yıllarında temel prensiplerin kazanılması açısından vurgulanmıştır. (...) tırnakların uzun olması klavye üzerinde hakimiyete engel teşkil eden bir durumdur; gücün parmak uçlarına iletilmesi gerekir ki istenilen ses elde edilebilsin. Bu nedenle özellikle teknik olarak hedeflenen davranışların kazanılması zorlaşır. Bu bağlamda birimimde gerçekleştirilmesi zorlaşan hedef davranışlar olarak gam/dizi/arpej çalma söylenebilir. Teknik aksaklıkların yanı sıra müzikal olarak da beklenen nüans, cümleme, ifade gibi hedef davranışların da istenen düzeyde gerçekleştirilmesi mümkün olamaz.” **P8:** “Tırnaklar aralara girer kırılır, bağlı çalamaz, güçlü-sesli, hızlı çalamaz.” **P14:** “En başta zaten tutuş bozukluğuna yol açıyor. Bu da sonrasında her şeyi etkileyebiliyor olumsuz anlamda. Öğrenciler piyanoda hedeflenen programı çalmak konusunda zorlanıyorlar. Aralarından zor olsa da yapabilenler de çıkıyor tabii.”

P grubu tüm görüşme dökümleri incelendiğinde, yaşanabilecek güçlük veya olumsuzluklara ilişkin görüşlerin temsili ifadeler altında toplanabildiği görülmüştür. Veriler, temsili ifadeler ile gruplanarak Tablo 5’de sunulmuştur. Tabloda yüzdelik dağılımları ile de görüleceği üzere, güçlük konusuna ilişkin

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

görüşler 8 farklı temsili madde altında toplanabilmektedir. 14 piyano öğretim elemanının tamamı temel teknik unsurlarda/tutuşta güçlük yaşanacağı yönünde görüş bildirmiştir. Bu görüşleri 7'şer katılım ile müzikal yönden nitelikte, hâkimiyette olumsuzluk, klavye hakimiyetinde güçlük, ders kapsamının sağlanmasında güçlük yönünde görüşler takip etmektedir. Genel eğitim sürecine olumsuz yansımalar yönünde görüşleri olduğu görülen katılımcı sayısı 4'tür. Psikolojik olumsuzluklar, çalışma parçaları seçiminde kısıtlılık yönünde 3'er katılım ve fiziksel olumsuzluk/kaza yönünde ise istenmeyen fiziksel olumsuzluklar şeklinde görüş bildiren 2 katılımcı bulunmaktadır.

Tablo 5.

Piyano Derslerinde Hedef Davranışların Gerçekleştirilmesinde Gitar Öğrencileri İle Yaşanabilecek Güçlüklerin Ne Olabileceğine İlişkin Piyano Öğretim Elemanı Görüşlerinde Temsili İfadelerle Dağılım

TOPLAM KATILIM = 14, %100		
"GÜÇLÜKLER"E İLİŞKİN GÖRÜŞ ÇEŞİTLİLİĞİ = 8	f	%
1- Temel Teknik Unsurlarda/Tutuşta Güçlük	14	100
2- Müzikal Nitelikte/Hâkimiyette Olumsuzluk	7	50
3- Klavye Hâkimiyetinde Güçlük	7	50
4- Ders Kapsamının Sağlanmasında Güçlük	7	50
5- Genel Eğitim Sürecine Olumsuz Yansımalar	4	28
6- Psikolojik Olumsuzluklar	3	21
7- Çalışma Parçaları Seçiminde Kısıtlılık	3	21
8- Fiziksel Olumsuzluklar	2	14

3.3.3. Piyano Derslerinde Gitar Öğrencileri İle Yaşanabilecek Durumlara İlişkin Piyano Öğretim Elemanları Yaklaşım ve Önerileri

Bu alt temaya ilişkin görüşler, ağırlıklı olarak şu iki soruya (ana çalgı gitar öğrencileri göz önüne alınarak) verilen yanıtlar ile elde edilmiştir: *"Bu bireyler için, sorumlu oldukları piyano derslerinde alternatif bir yaklaşım izlenebilir mi?"* ve *"Bu bireyler ile piyano derslerinde yaşanabilecek güçlükler için nasıl bir çözüm önerisi*

getirilebilir?” P grubu görüşme dökümleri incelendiğinde, ilgili verilerin 12 farklı temsili ifade altında toplanabileceği tespit edilmiş ve veriler Tablo 6’de birtakım sayısal dağılımlar ile sunulmuştur. İlgili yaklaşım ve önerilerin 3 temsili ifade altında belirtilen yönde olduğu görülmektedir. Bunların, 7 katılım ile “öğrenci lehine genel bir anlayış/tolerans” ; 7 katılım ile “tırnaklar uzunluklarında ayarlama” ve 4’er katılım ile “içerik belirlemede(...)” ve “ölçme değerlendirmede(...)” inisiyatif/yenilik yönünde görüşler olduğu dikkat çekmektedir. Önerileri içerikte değişiklik/inisiyatif yönünde de olan 1 katılımcının, gitar öğrencileri ile akor vb. nispeten durağan çalışmalar yapılmasının fayda göstereceği yönünde görüşleri olduğu tespit edilmiştir. 1 katılımcının ise içerik tarafında değişikliğe gitmeye yönelik ayrıca bir olumsuz görüş bildirdiği, bunun yerine ölçme değerlendirme ve ders işlenişi, sol ele ağırlık verme gibi çalışmaların uygun olabileceğini bildirdiği tespit edilmiştir. Ayrıca dikkat çeken bir önerinin, içeriğin hafifletilmesine karşılık gitar öğrencilerine yüksek puanlar verilmemesi şeklinde olduğudur. Tablo 6 ve örnek görüşme dökümleri şöyledir:

Tablo 6.

Gitar Öğrencileri ile Yapılan Piyano Derlerine Yönelik Piyano Öğretim Elemanları Yaklaşım ve Önerileri, Temsili İfadelerle Görüş Çeşitliliği ve İlgili Sayısal Dağılımlar

TOPLAM KATILIM = 14 , % 100		
GÖRÜŞ ÇEŞİTLİLİĞİ = 12	f	%
1- Öğrenci Lehine Genel Bir Anlayış/Tolerans	7	50
2- Tırnak Uzunluklarında Ayarlama	7	50
3- İçerik Belirlemede İnisyatif/Yenilik vb.	4	28
4- Ölçme Değerlendirmede İnisyatif/Yenilik	4	28
5- İşleyişte, Yöntemlerde yaratıcılık/Yenilik	2	14
6- Sol Ele Yoğunlaşmak/Sağ Ele Yoğunlaşmamak	2	14
7- Akor vb. Nispeten Durağan Çalışmalara Ağırlık Vermek	2	14
8- İçerikte İnisyatif Karşılığında Yüksek Puan Beklenmemesi	1	7
9- Çözümü Yok	1	7

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

10- Piyano ve Gitar Eğitimlerinin Eş Zamanlarda Verilmemesi	1	7
11- Durumu Abartmamak ve Ayrı Muameleye Gerek Yok	1	7
12- Öneriye Gerek Duyulacak bir Engel Oluşmamaktadır	1	7

Öneriye gerek duyulacak bir engel oluşmamaktadır; P13:“Buna gerek duyulacak bir engel oluşmamaktadır. Gözlemlediğim kadarıyla majör bir eksiklik oluşmamaktadır.” **Abartmamak en önemli çözümdür, yine de öneri sunulabilir; P11:**“Teknik konusunda biraz anlayış gösterilebilir ama bence çok da gerek yok özel bir anlayış ya da muamele göstermeye, zira çok abartılmamalı. Kişi eğer ana çalgı gitar öğrencisi ise o derslerde akorları ve o akorlarla eşliği de öğrenmiş demektir. Bu durumda piyano çalgısını eşlik için az kullanacak demektir. Dolayısıyla bu öğrenciler konusunu abartmamak en önemli çözümdür. Ama okuldaki piyano dersinin bekası için konuşursak, belki teknik puanı verirken biraz anlayış gösterilmesi, belki tırnak uzunluklarının her iki durumu da idare edecek boyutta ayarlanması, belki uygun eserler ile tekniğin kontrol altında tutulması önerilebilir. Zaten yeni öğretim programında piyano dersi bir yıla düşürüldü, bu öğrenciler zaten en çok bir yıl bu duruma maruz kalır sonrasında sorun yaşanmaz.(...) Bu konuda ben de öğrenci iken orta yolu bularak gitarla ilişkiyi devam ettirdim ama ben ana çalgı piyano idim, gitar ekstra bir çalgı idi ona rağmen ciddi sorunlar yaşamadım, bu tırnak meselesi bence fazla abartılıyor.” **Piyano ve gitar eğitimleri eş zamanlarda verilmemeli; P5:**“(…) malumunuz klasik gitar eğitiminde tırnak kullanımı oldukça önemlidir. Piyano eğitiminde ise tam tersi bir durum vardır, dolayısıyla bu iki enstrümanın eğitiminin aynı anda verilmesi bence hiç doğru değil. Teknik açıdan el pozisyonu bireyin kol ağırlığı vb. teknikleri algılayabilmesi ve uygulayabilmesi açısından büyük önem arz etmektedir. Dolayısıyla bu durumdaki bir öğrenci piyanoda bazı eserler tabii ki çalabilir ancak doğru tekniği elde edemeyeceğinden dolayı piyanoda ileri düzeylere gelebilmesi çok zordur. Ders müfredatı bu kişiler için hafifletilebilir, ölçme-değerlendirme boyutunda ise bence biraz anlayışlı davranılmalıdır, bireyin ana çalgısı hangisi ise ona göre bir yaklaşım da izlenebilir, ana çalgısı piyano ise tırnak durumu kabul edilemez. (...) bireyin ana çalgısına göre bir tavır takınmak bana göre daha

uygundur. Aslında bundan da öte teknik açıdan birbirine güçlük yaşattığı açıkça belli olan bu iki enstrümanın aynı dönemde verilmemesi, çakıştırılmaması en doğru çözümdür.” **Çözümü yok; P10 :** “(...) Her şey bir yana, tırnağın tuşa çarpmasıyla çıkan ses, tırnağın kırılması, uzun tırnaklı parmakla çalmayıp bilinçsizce başka parmak kullanmaya çalışma sonucu çalamama ile süren dersler... (...) Öğretmen bu durum karşısında tırnakları kısa öğrenciler üzerine daha fazla eğilerek eğitimi yürütüyor. Samimi olarak belirtelim yanlış anlaşılmasın sözü kısa kesmek için değil ama tırnaklı birey pek de çalamıyor, çözümü yok.” **İçerikte inisiyatif karşılığında yüksek puan beklenmemeli; P2:** “Tırnak uzatan öğrenciler buna izin verilirse de üniversitemizdeki umumi piyano programı gereğini asgari düzeyde gerçekleştirebilir. Gitar ve piyano hocaları arasında konuşulup, idare tarafından da kabul edilmesi durumunda öğrencilerin tırnaklarının mümkün olduğu kadar kısa olması sağlanıp, piyano derslerinde programlarında mümkün olan düzeyde onlara kolaylık gösterilmesi (yüksek puan beklenilmeden) gibi uzlaşmacı bir yaklaşım geliştirilebilir.” **Akor vb. nispeten durağan çalışmalara ağırlık verilmeli; P14:** “Program içeriği olarak kolaylık sağlanabilir. Daha çok akor basan eserler daha rahat çalınabiliyor. Ya da sıralı seslerden oluşmayan küçük aralıklı eserler çalarken daha rahat olabiliyorlar. Bir önceki cevabımda belirttiğim gibi akor basan ve küçük atlamalı olan eserler daha rahat çalındığından bunlar tercih edilebilir.” **Sol ele yoğunlaşmak/sağ ele yoğunlaşmamak; P10:** “Piyanist olmayacak, sağ el parmaklarındaki ilk boğumu kırarak da kendi seviyesinde kullanıyor piyanoyu sorun yok. Sağ el üzerinde fazla durmadan ilerlenirse sorun yok.” **İşleyişte, yöntemlerde yaratıcılık/yenilik ve ölçme değerlendirilmede inisiyatif/yenilik; P1:** “Yaşanabilecek güçlükler sağ el için geçerli olduğundan bu öğrencilerin piyano derslerinde sol el pozisyonları üzerinde daha çok durulması, teknik beklentilerin sol el için yoğunlaştırılması, öğrencilerin müzikal anlamda yaşayabilecekleri sıkıntıları azaltmak veya bu konuda motivasyonlarını güçlendirebilmek için ders hocası ile beraber düzeye uygun eser çalması (hoca sağ el partisini çalarken öğrencinin sol eli çalması ya da hoca sol el partisini çalarken öğrencinin sağ el partisini sol eliyle çalması-uygun duateyle tabii-) böylece işitsel ve duyuşsal açıdan kazanımlardan taviz verilmemesi önerilebilir. (...)Sadece ölçme-değerlendirme açısından

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

değerlendiricinin bu bireyler için inisiyatif kullanabileceğini söyleyebilirim. Piyano çalmak için gerekli temel davranışlar açısından alternatif bir yaklaşım aramanın doğru olmayacağı kanaatindeyim. İçeriğin değiştirilmesi de diğer öğrencileri de düşünmemiz gerektiğinde eğitimde birliği sağlamayı engelleyeceğinden uygun olmayacaktır. Hedef davranışlar ve içerik piyano eğitiminin esasını bozmadan ders planında yer almalıdır; bunlar her öğrenciyi kapsmalıdır (seviye farklılıkları hariç; kastettiğim temel piyano çalma hedef davranışlarının korunması). Gitar öğrencilerini değerlendirme kriterleri ise revize edilebilir.” **İçerik belirlemede inisiyatif/yenilik vb.;** **P4:** “(...) Piyano derslerinde program seçerken teknik oluşturan eserlerden kaçmalı, ritmi ve müzikalliği oluşturan eserler verilmelidir.” **Tırnak uzunluklarında ayarlama;** **P9 :** “Çalıştığım birimde gitar komisyonu ile piyano komisyonunun ortak aldığı bir karar doğrultusunda piyano eğitimi 1 ve 2. Dönemlerde öğrencilerin tırnaklarını uzatmaması ve temel teknikleri iyi oturtması sağlanmaktadır. Temel teknikleri oturtmak açısından gitar öğrencilerinin piyano eğitiminde başlangıç aşaması ilk iki dönem kısa tırnak sonraki dönemlerde çok uzun olmamak kaydıyla sadece sağ elin 1mm uzatılması sağlanmalıdır.” **Öğrenci lehine genel bir anlayış/tolerans;** **P6:** “(...) el tekniğini bozacak durumlar karşısında çok abartılı tırnak uzatma durumlarını anlayış ile karşılayamasam da gitar derslerinde gerekli olduğu düzeyde bir tırnak uzunluğuna anlayışla ile yaklaşmaktayım. Çünkü normal düzeyde uzunluk tekniği bozmamakta ve piyano derslerinde de etkin bir şekilde geçmesine engel olmamaktadır. Ancak tekniğin yanı sıra öğrencinin gitarcı olmasını da göz önünde bulundurarak inisiyatif gösterici yaklaşımla derslerimi yürütmekten yanayım. (...) egzersizleri çalarken parmak ucu ile değil daha geride parmakları düz uzatarak çaldıkları gözlenmiştir. Tırnakları ne çok uzun ne de çok kısa olmaması kaydı ile gerekli uzunlukta kalması şartıyla, tekniksel değerlendirmeleri gitarcı oldukları gerçeğini göz önünde bulundurarak yapmaya çalışıyorum. Komisyon olarak da olumsuz bir tutum göstermiyoruz. Öğrencinin gitar dersinde gerekli olduğu ölçüde bir tırnak uzunluğuna sahip olması piyano dersinde yaşanabilecek tekniksel problemleri çözülebilir. Piyano eğitimcisinin öğrencinin gitarcı olduğu gerçeğini de göz önünde bulundurarak farklı bir yaklaşım sergilemesi de önemlidir.”

3.4. Piyano Eğitimi Gören Öğrenciler Bakımından Gitar Derslerindeki İzlenim Ve Yaklaşımlar

Bu ana temaya ilişkin görüşler, G grubu katılımcılarının şu soruya (ana çalgı gitar öğrencileri göz önüne alınarak) verilen yanıtlar ile elde edilmiştir: “*Gitar öğrencilerinin piyano eğitimleri süresince gitar derslerinde yaşanabilecek olası güçlükler/kolaylıklara ilişkin izlenebilecek yaklaşımlar neler olabilir?*” Bu ana tema, 2 alt tema halinde işlenecektir.

3.4.1. Gitar Öğrencilerinin Piyano Eğitimleri Süresince Gitar Derslerinde Yaşanabilecek Durumlar

G Grubu görüş bildirimleri, 9 katılımcı ile tamdır ve konuya ilişkin, 8 katılımcı görüşü ile genel kanının **tırnak uzunlukları nedeniyle problemler yaşanacağı** yönünde olduğu anlaşılmaktadır. Diğer 1 katılımcının görüşü ise, “olumsuzluk yaşanacağı pek söylenemez/kısmen yaşanabilir” şeklinde ifade edilmektedir. Konuya ilişkin olumsuzluk yönündeki yoğun görüşlere odaklanmadan önce, bir de şu konuyu belirtmek yerinde olacaktır: G grubunda, piyano eğitimi alınmasının gitar alanında da yararı olabileceği yönünde görüş bildiren 2 katılımcı bulunmaktadır ve sorun yaşanabileceği yönünde de görüşleri bulunan diğer 8 katılımcı arasında oldukları görülmektedir. Görüşme dökümlerinin ilgili kısımları ve Tablo 7 şöyledir:

Tablo 7.

Piyano Eğitiminin, Gitar Öğrencileri Üzerinde Faydalarına İlişkin Gitar Öğretim Elemanı Görüşleri, Temsili İfadelerle Dağılım

---

TOPLAM KATILIM = 2 , 22%

GÖRÜŞ ÇEŞİTLİLİĞİ = 1

f   *%*

1- Faydalıdır

2   100

G4: “Öncelikle, piyano eğitimi alan bir öğrencinin gitarla ve aynı zamanda, gitar eğitimi alan bir öğrencinin de piyanoyla ilgili münasebetini yadsımayan, bilakis, dikey ve yatay armoniyi öğrenmeye yönelik katma değeri ve işitsel tekamüle olan pragmatik tesirinden mütevellit, iki çalgıya ait eğitimin beraber yürütülmesini

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

müspet yönde ele alarak, meseleye rasyonel yaklaşma niyetindeyim.” **G6:** “Piyano müzik öğretiminin uygulamasında hazırlanmış klavyesi, görsel özellikleri, ses sınırları vb. nedenlerle en uygun çalgıdır. Eser veya etütlerdeki partileri, dikey armoni ve tartımları daha açık ve uygulama kolaylıkları ile daha iyi öğrenebiliyorlar. Bu yönden baktığımızda eğer öğrencinin zamanı ve ilgisi var ise; hem piyano hem de gitar derslerini aynı anda yürütmesinin gitar eğitimine olumlu katkıları olacağı söylenebilir.”

G grubu görüşme dökümleri incelendiğinde, olumsuzluklar noktasındaki yaklaşımların, 4 temsili ifade altında toplanabildiği tespit edilmiştir. 5 katılımcının, birden fazla faktöre göre değişebilecek olmakla birlikte olumsuzluklar yaşanır yönünde görüşü olduğu ifade edilebilir. 2 katılımcı, tırnak uzunluklarına göre olumsuzluk yaşanabileceğini belirtmiştir. Bir katılımcı, piyano dersi öğretim elemanlarının tutumlarına göre değişebilecek olmakla birlikte olumsuzluklar yaşanır yönünde görüş bildirmiştir. Diğer 1 katılımcının ise, “olumsuzluk yaşanacağı pek söylenemez/kısmen yaşanabilir” şeklinde ifade edilebilecek görüşü olduğu belirtilebilir. Temsili ifadeler ile konuya ilişkin görüş yaklaşım çeşitliliği ve sayısal dağılımların sunulduğu Tablo 8 ve ilgili görüşme dökümleri şöyledir:

Tablo 8.

Gitar derslerinde, Gitar Öğrencilerinin Piyano Eğitimleri Süresince Tırnak Uzunlukları Nedeniyle Yaşanabilecek Olumsuzluklara İlişkin Gitar Öğretim Elemanı Görüş Çeşitliliği, Temsili İfadelerle Dağılım

TOPLAM KATILIM = 9 , %100		
TEMSİLİ İFADELERLE GÖRÜŞ YAKLAŞIMI ÇEŞİTLİLİĞİ = 4	f	%
1- Yaşanır, Yaşanma Düzeyi Bazı Faktörlere Göre Değişir	5	55
2- Yaşanabilir, Tırnak Uzunluklarına Göre Değişir	2	22
3- Yaşanır, Piyano Dersi Öğretim Elemanları Tutumlarına Göre Değişir	1	11
4- Olumsuzluk Yaşanacağı Pek Söylenemez/Kısmen Yaşanabilir	1	11

Olumsuzluk yaşanacağı pek söylenemez/kısmen yaşanabilir: Sorun yaşanmayacağı veya kayda değer problemler yaşanmayacağı yönünde görüşü bulunan 1 katılımcı, olası bir olumsuzluk/problem yaşanması durumunda ise piyanoya ağırlık verilmemesi yönünde bir yaklaşım ifade etmiştir. **G3:** “Ben zaten tırnak boyu olarak 2-3 mm öneriyorum. Bu nedenle gitar öğrencilerim piyano dersinde bir problem yaşadığı pek söylenemez. Olsaydı eğer öğrenciye açığı biraz değiştir derdim ya da ana çalgısı gitar olacağı için zaten piyano çalışmalarına fazla ağırlık vermesen iyi olur uyarısı yapardım. Zaten öğrencilerin pek zamanı kalmıyor bizim programı yetiştirmek için.” **Yaşanır, piyano dersi öğretim elemanları tutumlarına göre değişir; G4:** “(...) alternatif bir çözüme hususiyetle gereksinim duyulmadığı müddetçe, her iki çalgı eğitimini alma zaruriyetinin tekniksel bir probleme sebebiyet vermesi de su götürmez bir gerçeklik. (...) meseledeki görece kolaylık ya da zorluk derecelerini belirlemede piyano eğitmenlerinin yaklaşımı kilit bir rol üstleniyor.” **Yaşanabilir, tırnak uzunluklarına göre değişebilir; G1:** “Gitar çalımında direkt tırnağı tele takarak çalma yapılmamaktadır. Ton elde etmek için sağ el bilekten başlayarak aynı doğrultuda olup tellere 45 derecelik açı ile yaklaşır parmak eti ve tırnağın yan tarafı ile aynı anda vurularak ton elde edilir ve tırnak tele takılmadan telde kaydırılarak çalınır. Bundan dolayı piyano çalmayı etkilemeyecek bir tırnak uzunluğu tercih edilmelidir.(...) Çok uzun tırnak gitar için de tercih edilmeyen bir durumdur. Hız yapmaya engel oluşturur aynı zamanda piyanoda sağ el çalımını engeller.” **Yaşanır, yaşanma düzeyi bazı faktörlere göre değişir; G5:** “Gerek pozisyon gerek ise tırnak sorunsalından ötürü bu enstrümanın piyano ile her zaman bir sıkıntı içerisinde olacağı kaçınılmazdır.” **G7:** “(...) gitar çalmada kullanılan sağ el tırnakları yüzünden öğrenci piyano çalmada doğru davranışlarını (sadece sağ elde) tam olarak uygulayamayacaktır.” **G8:** “Gitar icracılığı dalında eğitim görececek olan öğrencinin sağ elinde muhakkak tırnakları olması gereklidir. Fakat tırnak uzunluğunun piyano öğrenmesini engellemeyecek uzunlukta tutulması kabul edilebilir bir durumdur. Aynı zamanda bu seçim öğrencinin uzmanlaşmak istediği çalgının ne olduğuyla da bütünüyle alakalıdır.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

3.4.2. Gitar Öğrencilerinin Piyano Eğitimleri Süresince Gitar Derslerinde Yaşanabilecek Durumlara İlişkin İzlenebilecek Yaklaşımlar

G grubu katılımcılarının, gitar derslerinde, ana çalgı gitar öğrencilerinin piyano eğitimleri süresince izlenebilecek yaklaşımlar konusuna ilişkin belirttikleri görüşlerin, öneri ve beklenti niteliklerinde olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcıların, gitar derslerinde ana çalgı gitar öğrencilerinin piyano eğitimleri süresince izlenebilecek yaklaşımlar, temsili ifadeler ile 10 görüş çeşitliliğinde değerlendirilmiştir. Konuya ilişkin görüş bildirim durumu, toplam 9 katılımcı ile tamdır. İlgili görüşlerin 5 katılım ile “iki dersin öğretim elemanlarının uzlaşması” ve 4 katılım ile “tırnak uzunluklarının ayarlanması” yönünde ağırlıkta olduğu görülmektedir. Görüş çeşitliliğinde katılım azaldıkça, yaklaşımdaki odağın da daraldığı belirtilebilir. İlgili görüş çeşitliliğinin temsili ifadeler altında gruplanarak ilgili sayısal verilerin sunulduğu Tablo 9 ve örnek dökümler şöyledir:

Tablo 9.

Gitar derslerinde, Gitar Öğrencilerinin Piyano Eğitimleri Süresince İzlenebilecek Yaklaşımlar, Gitar Öğretim Elemanı Görüşleri, Temsili İfadelerle Dağılım

TOPLAM KATILIM = 9 , %100		
TEMSİLİ İFADELERLE GÖRÜŞ ÇEŞİTLİLİĞİ = 10	f	%
1- İki Dersin Öğretim Elemanlarının Uzlaşması	5	55
2- Tırnak Uzunluklarının Ayarlanması	4	44
3- Piyano Öğretim Elemanlarının Kabuleniş, Anlayış, Esneklik Göstermesi	3	33
4- Öğrencileri Olumsuz Etkilemeden Hareket Etme	2	22
5- Ana çalgının Gerekliliklerine Öncelik Tanımak	2	22
6- Öğrencilerin Başarılı veya Mutlu Oldukları Çalgıya Ağırlık Verebilmesi	1	11
7- Piyano Çalışmalarına Fazla Ağırlık Verilmemesi	1	11

8- Ana Çalgı Gitar Öğrencilerinin Piyano Derslerinden Muaf Tutulması ve Alternatif Yardımcı Çalgılara Yönelme veya Gitar Derslerini, Piyano Derslerinde Hedeflenenlere Benzer Kazanımlar Yönünde Değerlendirme	1	11
9- Piyano Öğretim Elemanlarının Konuya İlişkin Bilinçlendirilmesi ve Ortak Bir Anlayış Geliştirme	1	11
10- Piyano Sınavlarında Ana Çalgı Gitar Öğrencilerine Yönelik Puanlamaların İlgili Durum Tahlil Edilerek Adil Şekilde Yapılması	1	11

İki dersin öğretim elemanlarının uzlaşma göstermesi; tırnak uzunluklarının ayarlanması; piyano öğretim elemanlarının kabulleniş, anlayış, esneklik göstermesi; **G7:** "(...)piyano eğitimcisinin biraz esnek düşünmesi ve öğrenciyi, hedefi gitar alanı olduğu için, zorlamadan eğitmesi gerektiği düşüncesi ortaya çıkmaktadır. Bu durum uygulamada zorluklar içerebilir. Biz bölümümüzde piyano eğitimcileri ile görüşmeler yaparak gitar öğrencilerinin tırnak boylarını mümkün olduğunca kısa tutacaklarını, piyano eğitimcilerin de öğrencinin sağ el konumunu biraz yatay tutma davranışına karşı sabırlı olmalarını tavsiye ediyoruz." **G1:** "Başlangıç aşamasında (1 yarıyıl- gitara okulda başlayanlar için) çok fazla tırnak gereksinimi olmayabilir. Bu özellikteki öğrencilerime tırnağı zorunlu tutmuyorum. 2. Yarıyıldan itibaren tırnağı fazla uzun olmamak kaydıyla uzatmalarını istiyorum. Başka bir yaklaşım takma tırnaklar ile gitar dersine girmek olabilir fakat bu hiç pratik bir yol olarak görünmemektedir. Etkili bir yapıştırma yapsanız çıkarırken doğal tırnağa zarar verebilirsiniz. Yapıştırmasanız gitar çalarken sürekli fırlayıp çıkabilir. (...) Temelde gitar müziği notasyonu piyano ile örtüşmektedir. Gitar notası tek dizeğe sıkıştırılmış piyano notası gibidir. Çok sesli yapısı melodinin önde duyurulması piyano müziği prensipleri ile benzeşmektedir. (Piyano klavyesi üzerine elinizi koyup çalmaya hazır pozisyona geldiğinizde sol elinizi yukarı çevirmek ve sağ elinizi olduğu gibi tutarak gitar çalma pozisyonuna geliyorsunuz. Avuç içleri aynı piyanoda olduğu gibi kullanılabilir.(Tek sorun tırnak gibi

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

görünüyor. Birlikte çözümler bulunabileceğini düşünüyorum).” **Öğrencileri olumsuz etkilemeden hareket etme** maddesine ilişkin dikkat çeken görüşler bulunmaktadır: **G6:** Öncelikle bu konuda ders öğretim elemanlarının hassasiyeti önemlidir. Mecburi bir durumda öğrencilerin tırnak boyu sebebi ile rencide edilmemesi gereklidir. Aynı şekilde mecburi bir durumda tırnağı piyano dersindeki performans sırasında kırılmış öğrenciye gitar eğitimcisinin anlayış göstermesi gereklidir. Bununla birlikte ders programlarında yapılacak revize çalışmaları müfredatta ve(ya) iyileştirmeler konuya yardım sağlayabilir.” **G9:** “Şu sorunun iyi anlaşılması gerekir. Aynı dönem içerisinde "piyano eğitiminde tırnaklar kısa olmalıdır" cümleleri ile gitar öğrencilerine yapılan dayatma, diğer tarafta "gitar tırnak uzatılmadan çalınmaz, gerekli tınılar elde edilemez" şeklinde yapılan dayatma. Bu durum öğrenci için başlı başına sıkıntı, her iki çalgı içinde öğrenci isteğini olumsuz yönde etkileyen unsur olarak karşımıza çıkar. Öğrenci hem gitar hocasına hem de piyano hocasına durumu izah etmesi ve muhtemelen çıkar yol bulamaması da daha verimli olabilecek eğitimi, en başından olumsuz etkilemektedir. Müzik öğretmenliği programına göre öğrencinin piyano virtüözü ya da gitar virtüözü olması amaçlanmadığından öğrencinin başarılı olduğu çalgıyı temel alarak tırnak probleminde olan yaklaşım değişkenlik gösterebilir. Piyanoda daha başarılı öğrenci için tırnak boyu olabildiğince kısa, gitarda daha başarılı öğrenci için ise gerektiği kadar uzun olması sağlanabilir. Gitar ve piyano derslerini eş zamanlı alan bir müzik bölümü öğrencisi olarak aynı sıkıntıları yaşamış, gitara olan daha fazla ilgim nedeni ile tırnak boyunu gitara uygun ölçüde uzattığımı, bu şekli ile gitar eğitimimin aksamadığını söyleyebilirim. Piyano eğitimini ise sağ el ve sol el açısından değerlendirilecek olursa daha zor eserlerde sıkıntı yaşadığımı belirtmek isterim (trillerin icrasında özellikle piyano sınavında sınav komisyonu tarafından "senden doğal tril sesleri geliyor" denilerek tırnaklardan gelen sesler dikkat çekmişti). Sol el duruşu normal ve gerekli eklemeler uygun şekilde eğik iken, sağ el tırnak uzunluğu nedeni ile daha düz ve değiştirilemez şekilde kalıplaşmıştır. Bu durum benim piyanoda eşlik çalmama, akor ya da arpej çalmama da engel olmamaktadır.” **Ana çalgının gerekliliklerine öncelik tanımak;** **G2:** “Bu konuda esnek bir tavır olması gerekli diye düşünüyorum. Genelde piyano öğretmenleri ana dal gitar öğrencilerine “...tırnaklarını kesmen gerek...” diye

cümleler kurabiliyor ancak burada öğrencinin eğilimi gitar üzerine ise tırnaklarını kesmesi haftalarca gerilemesi anlamına gelebilir. Bunu göz ardı etmemek gerek. Yani keman öğrencisinin "...arşeyi eline almayacaksınız..." demek kadar anlamsız geliyor belirttiğim örnek. Kabullenme şahsi fikrim olarak en doğrusu. Bu öğrenci ana dal gitarda ve gitara da oldukça önem veriyor. 'Bu çocuğun tırnakları ile savaşmak yerine bu öğrenciye en ergonomik şekilde piyanoyu sevdirep en konforlu şekilde nasıl seviyeler atlatayım ve icra ettirebilirim...' dersek hem gitar öğrencileri piyanodan uzaklaşmamış olur hem de beyhude bir tırnak mücadelesi yerine verimli zaman harcanmış olur. Herkesin tekniği çok muntazam olacak demek biraz ütöpik geliyor açıkçası." **Öğrencilerin başarılı veya mutlu oldukları çalgıya ağırlık verilebilmesi; G8 :** "Gitar icracılığı dalında eğitim görecektir olan öğrencinin sağ elinde muhakkak tırnakları olması gereklidir. Fakat tırnak uzunluğunun piyano öğrenmesini engellemeyecek uzunlukta tutulması kabul edilebilir bir durumdur. Aynı zamanda bu seçim öğrencinin uzmanlaşmak istediği çalgının ne olduğuyla da bütünüyle alakalıdır. Eğer öğrenci piyano icrası alanında ilerlemek istiyorsa, onun gelecekte bir müzisyen olarak başarısı ve mutlu olduğu çalgıda daha kolay ilerleme olasılığı göz önüne alınarak sağ el tırnak konusunda daha esnek ve toleranslı davranılması gerekir." **Piyano çalışmalarına fazla ağırlık verilmemesi; G3 :** "Ben zaten tırnak boyu olarak 2-3 mm öneriyorum. Bu nedenle gitar öğrencilerim piyano dersinde bir problem yaşadığı pek söylenemez. Olsaydı eğer öğrenciye açığı biraz değiştirirdim ya da ana çalgısı gitar olacağı için zaten piyano çalışmalarına fazla ağırlık vermese iyi olur uyarısı yapardım. Zaten öğrencilerin pek zamanı kalmıyor bizim programı yetiştirmek için. Ben de öğrencilik zamanımda piyano öğretmenim beni konsere çıkardı, çalışarak tırnak sesini açıyla minimumuma indirmiştik. Bir sorun yaşadığımı hatırlamıyorum." **Ana çalgı gitar öğrencilerinin piyano derslerinden muaf tutulması vd.; G5:** "Kati kanaatim, çalgı sanatçısı olarak yetişmek üzere sanat dalı Klasik Gitar olan öğrencilerin temel piyano eğitiminden tümüyle muaf tutulmaları yönündedir. Ancak eğitim fakülteleri, güzel sanatlar fakülteleri gibi diğer bir takım programlar için eşlik sazı olarak alternatif yollar(enstrümanlar) aranmalı ya da aynı zamanda bir eşlik sazı olan Klasik Gitarın bu yönünden de azami oranda faydalanılmaya çalışılmalıdır." **Piyano öğretim elemanlarının**

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

konuya ilişkin bilinçlendirilmesi ve ortak bir anlayış içerisinde olmaları, piyano sınavlarında ana çalgı gitar öğrencilerine yönelik puanlamaların ilgili durum tahlil edilerek adil şekilde yapılması; **G4:** “(...) Nitekim, gitarda tırnak kullanımına müspet tavra sahip bir eğitimci olarak, her iki çalgı eğitiminin çakıştığı bir silsile söz konusuysa, ana branş eğitimini öncelikle destekleyecek bir izlencenin, eğitim ve dolayısıyla da öğrencinin lehinde sonuçlanabileceği kanaatindeyim. Ne var ki, örneğine çok da rastlanmakla beraber, kimi piyano öğretmenlerinin tırnak uzatma hususundaki yaklaşımlarının, özellikle, katı tutumlar minvalinde gelişebildiği ve hatta tırnakları kökten kestirme ya da mümkün merteye kısalttırmaya yönelik telkin ve palyatif çözümlerinin de öteden beri farkındayım. Diğer taraftan, meseleye teşhis koymada, piyano öğretmenlerinin tırnak uzatılmasındaki temel gerekçelere ve her öğrencinin farklı parmak/tırnak yapısına sahip olmasından mütevellit, yine farklı tırnak uzunluğu ve biçim varyantına sahip olabileceğine yönelik vâkıflık derecelerinin de oldukça elzem olduğu anlaşılıyor. Piyano öğretmenlerinin, konuya binaen kazanacağı farkındalık ve her iki branş öğretmenlerinden teşekküllemiş toleranslı bir konsensusun, ancak etkili olabileceği kanaatindeyim. Öyle ki, bu durumdaki öğrenciler için temel sağ ve sol el pozisyonlarından tutun da, programa eklemenecek repertuarın ya da teknik ölçülere yönelik ihtivanın denetimi ise adalet terazisini diğer öğrencilerle dengeli tutmak şartıyla piyano öğretmenlerine düşüyor. Meseleye yaklaşımdaki nesnelliği arttırmak adına, aynı zamanda, ana branşı piyano olan öğrencilere yönelik eğitim anlayışının piyano lehinde desteklenerek biçimlendirilmesi taraftarıyım.”

4. SONUÇ, TARTIŞMA VE ÖNERİLER

4.1. Sonuç

- 1- Gitar dersi öğretim elemanlarının, öğrencilerinde parmağın en uç kısmından nispeten ileride uzunlukta tırnaklar olmasını tercih ettiği (%100)⁷, bu tercihin akıcı çalım, gür dinamikler ve istenen ton ve tını konularına ilişkin gereklilik olarak bildirildiği,

---

⁷ Yüzdelik oranlar katılım yoğunluğunu belirtmektedir.

- 2- Piyano dersi öğretim elemanlarının, piyano dersi ne kapsamda ele alınırsa alınsın, piyano eğitimindeki aynı bir takım teknik anlayışı izledikleri (%100),
- 3- Gitar öğrencileri ile yapılan piyano derslerinde teknik davranışlar bakımından herhangi bir kolaylık yaşanmayacağı ve aksine güçlükler yaşanacağı, bu güçlüklerin ise tırnak uzunluklarından kaynaklanacağı ve bunların; temel teknik unsurlar/tutuşta güçlük (%100), müzikal nitelikte/hakimiyette olumsuzluk (%50), klavye hakimiyetinde güçlük (%50), ders kapsamının sağlanmasında güçlük (%50), genel eğitim sürecine olumsuz yansımalar (%28), psikolojik olumsuzluklar (%21), çalışma parçaları seçiminde kısıtlılık (%21), fiziksel olumsuzluklar (%14) şeklinde sıralanabileceği,
- 4- Gitar dersi öğretim elemanlarına göre, gitar öğrencilerinin piyano eğitimi almalarının kuramsal müzik çalışmaları bakımından faydalı olabileceği (görüş bildirme katılımı, %22 ve görüş yönünde yoğunluk %100),
- 5- Piyano dersi öğretim elemanlarına göre (katılım %14.2), piyano derslerinde hedef davranışların gerçekleştirilmesinde gitar öğrencileri ile kolaylık yaşanmayacağı (%50), ancak teorik bakımdan bir unsur bulunabileceği (%50) ilişkin gitar öğrencileriyle piyano derslerinde almalarının kuramsal müzik çalışmaları bakımından faydalı olabileceği,
- 6- Gitar dersi öğretim elemanlarına göre, gitar öğrencilerinin piyano eğitimleri süresince tırnak uzunluğu gereksinimiyle bağlantılı (beklenen uzunlukta tırnak sağlanmazsa) gitar eğitiminde ve performansında teknik bakımından problemlerin yaşanabileceği, (tırnaklar gitar eğitiminde beklenen boyda tutulursa) piyano dersleriyle ilgili olumsuzlukların ortaya çıkabileceği (ayrıca bkz. Bölüm 3.4.1.),
- 7- Gitar öğrencileri ile yapılan piyano derslerine yönelik piyano öğretim elemanları yaklaşım ve önerilerinin; öğrenci lehine genel bir anlayış/tolerans (%50), tırnak uzunluklarında ayarlama (%50), içerik belirlemede inisiyatif/yenilik (%28), ölçme değerlendirmede inisiyatif/yenilik (%28) şeklinde ifadelerde yoğunlaştığı ve ayrıca; işleyişte ve yöntemlerde yaratıcılık/yenilik (%14), sol ele

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

yoğunlaşmak/sağ ele yoğunlaşmamak, akor vb. nispeten durağan çalışmalara ağırlık vermek (%14) şeklinde ifadelerle önerilerin olduğu, 7'lik oranlarda ise; içerikte inisiyatif karşılığında yüksek puan beklenmemesi, çözümü yok, piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmemesi, durumu abartmamak ve ayrı muameleye gerek yok, öneriye gerek duyulacak bir engel oluşmamaktadır şeklinde tanımlanabilecek görüşlerin bulunduğu,

- 8- Gitar dersi öğretim elemanlarına göre gitar öğrencilerinin piyano eğitimleri süresince gitar derslerinde yaşanabilecek durumlara ilişkin yaklaşım ve önerilerinin; iki dersin öğretim elemanlarının uzlaşması (%55), tırnak uzunluklarının ayarlanması (%44), piyano öğretim elemanlarının kabulleniş, anlayış, esneklik göstermesi (%33), öğrencileri olumsuz etkilemeden hareket etme (%22), ana çalgının gerekliliklerine öncelik tanımak(%22) ve %11'lik oranlarda ise görüşlerin; öğrencilerin başarılı veya mutlu oldukları çalgıya ağırlık verebilmesi, piyano çalışmalarına fazla ağırlık verilmemesi, ana çalgı gitar öğrencilerinin piyano derslerinden muaf tutulması ve alternatif yardımcı çalgılara yönelme veya gitar derslerini, piyano derslerinde hedeflenenlere benzer kazanımlar yönünde değerlendirme, piyano öğretim elemanlarının konuya ilişkin bilinçlendirilmesi ve ortak bir anlayış geliştirme, piyano sınavlarında ana çalgı gitar öğrencilerine yönelik puanlamaların ilgili durum tahlil edilerek adil şekilde yapılması yönünde olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

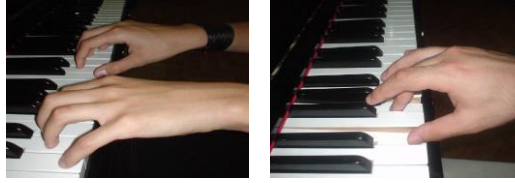
4.2. Tartışma

- 1- Yukarıdaki sonuçlar ışığında ilk olarak tartışılacak nokta tırnak uzunlukları olursa, ilgili alan yazında piyano ve gitar tekniklerindeki örnek yaklaşımlara değinilebilir:

Piyano tekniğinin/eğitiminin temelinde gözetilen birtakım dengeler vardır ve Şen'e (2002) göre bunlar "el dengesi", "parmak dengesi", "kol dengesi", "beden dengesi" ve "bacak dengesi"dir. Fenmen'e (1947) ve Şen'e (2002) göre, piyano

teknîğinin temelinde, eklemleri serbest bırakmak (parmak, bilek, dirsek, omuz), hareket enerjisini yaratacak fizyolojik ayrıştırmaya gitmek ve hiçbir zorlama olmadan, doğal yolla çalış için gerginliği gidermek gereklidir ve piyanistin dengeleri, birbirlerini etkileyen dengelerdir (Çetiner, 2008: 19). Örneğin, “elin yanlış tutuşu bedenın diğer kısımlarını da olumsuz yönde etkiler” (Şen, 2002: 42). Ekinci'ye (2004: 35) göre, “parmaklar içe doğru hafifçe kıvrık durmalıdır ve son eklemlerin içe doğru çökmemesine⁸ özen gösterilmelidir” ve Çetiner'e (2008: 21) göre, “parmakların gerginlikten uzak ve mümkün olduğunca serbest, ama bir o kadar da tutarlı bir duruş ve hareket kabiliyetine sahip olması gerekmektedir”. Bu tanımlar yanında, piyano tekniğine ilişkin birtakım örnek şekil ve resimler de incelendiğinde, piyano tekniğinin temelinde, tırnakların (parmakların basışında) tuşlar ile temasının asgari düzeyde olması, dolayısıyla tırnak uzunluklarının - parmağın en uç kısmından nispeten ileride olmayan birer boyda- olması gerektiği görülebilmektedir.

Şekil 1. “Piyano çalarken el ve parmakların klavyeye doğru pozisyonda yerleşmesi” ve “Doğru el pozisyonunda aralık çalma” (Otacıoğlu, 2005: 421,432)

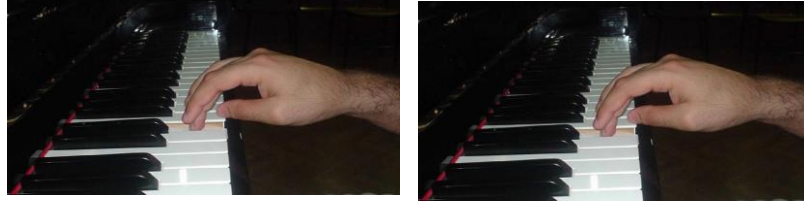

Şekil 2. “Başparmak geçidine ait resimler” (Fenmen, 1947: 56)

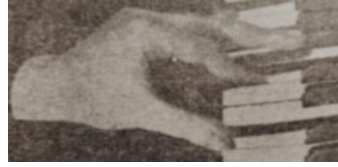
⁸ Parmak ekleminin kırılması şeklinde de ifade edilebilmektedir. Bkz. Şekil 4 ve ayrıca, Bölüm 3.2. P3, P10 ve Bölüm 3.3.2. P1.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

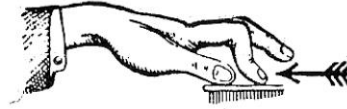

Şekil 3. “Doğru el pozisyonunda başparmak geçişlerinin görünümü” (Otacıoğlu, 2005: 430)

Yukarıdaki şekillerde doğru birer parmak ve el dengelerinin kurulması için gerekli pozisyonların nasıl olabileceği görülmektedir. Aşağıdaki şekiller 4 ve 5 ise, tırnak uzunluğunun parmak dengesini/duruşunu ne yönde etkileyebileceğine örnek gösterilebilir.

Şekil 4. “Parmak eklemının kırılması” (Pamir, 1969: 125)

Yanlış

Şekil 5. “Parmak tuşa basarken birinci oynağın içeri çökmesi” (Fenmen, 1947: 54)

Yukarıdaki alan yazın derlemesi ile çalışmada elde edilen bulgular uyumluluk göstermektedir ve gitar eğitiminde gerekli görülen tırnak uzunluklarının doğru bir tekniğin önünde engel olduğu, parmakların tuşa basış açılarını zorunlulukla değiştireceği, böylece elde, bilekte, kolda ve dolayısıyla tüm vücutta ve zihinde gerginliğe neden olabileceği, tuşlara temaslardaki sıkıntılar nedeniyle klavye hâkimiyetinin elde edilememesine sebep olabileceği ve böylece; hem duyum,

hem teknik rahatlık, hem de çalışma motivasyonu bakımından sıkıntıların ortaya çıkabileceği, özellikle de teknik rahatlığa ulaşılamamasının, olası sakatlıklara zemin hazırlayabileceği, motivasyon kaybının genel eğitim sürecine olumsuz yansıtılabileceği tartışılabilir.

Gitar eğitimine ilişkin araştırmalar tarandığında, yine çalışmamızdaki bulgularla örtüşür şekilde hem parmak ve tırnak yapısının bireyden bireye değişkenlik göstereceği hem de tırnak kullanımına ilişkin farklı yaklaşımların olduğu belirtilebilir. Örneğin;

ses kapasitesi artan gitarlarla birlikte, yeni gitar teknikleri de oluşmaya başlamıştır. Bunlardan en önemlisi tırnağın uygun şekilde kullanımıyla elde edilebilecek zengin renk paletinin gitar müziğini güçlendirmesidir. Gitar çalımında tırnak kullanımı, gitarın tarihi sürecinde besteciden besteciye değişkenlik gösteren bir konu olmuştur. 19. yüzyılda Giuliani tırnak kullandığı halde çağdaşı Sor, tırnak kullanmadan konserler vermiştir. Tarrrega da, kariyerinin başında tırnak kullandığı halde, kariyerinin son döneminde tırnaksız gitar çalımı üzerine yoğunlaşmıştır. Segovia, günümüz gitar dünyasının ses üretme biçimi üzerine yapılan ilk çalışmaların sahibidir. Vladimir Bobri'nin *The Segovia Techniques* isimli kitabında Segovia'nın sağ el kullanımı ve tırnak şekilleri üzerine bir bölüm bulunmaktadır (Bobri, 1990). Melodi ve eşlik notalarının birbirinden ayrılması ve melodinin vurgulanması için tırnakların nasıl kullanılacağı açıklanmıştır (Ünlener, 2015: 166).

Şekil 6. “Andres Segovia'nın Sağ Eli ve Tırnak Şekilleri” (Bobri, 1990: 38; akt. Ünlener, 2015: 166)

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

Buradaki bilgiler, çalışmamızdaki bulgular ile örtüşmektedir ve bulgularda da tırnak kullanımına ve gerekliliğine ilişkin farklı yaklaşımlar, farklı öneriler bulunsa da, çabuk pasajlar/akıcı çalım, yüksek volüm/gür dinamikler, ton ve tını bakımından tırnak kullanımının tercih edildiği anlaşılmaktadır.

- 2- Bulgular doğrultusunda, azami fayda hedefiyle hareket ederek değişkenlere göre uzlaşmacı ve adil yaklaşımlar geliştirmenin önemli bir çözüm olacağı düşünülmektedir.

Bu noktada öncelikle, gitar neden öğretiliyor, piyano neden öğretiliyor, ilgili programların amaç ve hedefleri neler, derslerdeki içerik, ölçme-değerlendirme vd. yaklaşımlar bu amaç ve hedeflerle örtüşüyor mu sorularının sorulması elzem görünmektedir. Örneğin, piyano ve çalgı eğitimlerinin, müzik eğitimcisi yetiştiren veya direkt çalgı üzerine uzmanlaşmaların hedeflendiği veya müzik bilimcisi yetiştirme ana hedefi olan farklı programlarda farklı yaklaşımlarda ele alınacağı düşünülebilir. Birbirinden farklı birçok mesleki müzik eğitimi programında birbirinden farklı içeriklerde piyano ve çalgı derslerine rastlanmakta ve bu derslere ilişkin ör. niçin, ne kapsamda, nasıl öğretilmeli ve nasıl ölçülüp değerlendirilmeli sorularına⁹ yanıt içerikler barındıran çalışmalara rastlansa da, bir eksiklik; bu çalışmanın konusu dahilinde, bu soruların, gitar öğrencilerinin piyano dersleri için ayrıca sorulması ile giderilebilir. Öğretim elemanı görüşleri doğrultusunda ifade edilecek olursa; gitar öğrencileri için bu doğrultuda makul bir düzenlemeye gidilmediği takdirde piyano derslerinde müfredatın sağlanamaması ve/veya gitar öğrencilerinin olumsuz şartlarda piyano performans sınavlarına tabi olabilecekleri düşünülebilir, keza gitar dersleri için de aynı olumsuzluk söz konusu olacaktır. Böylece, öğretim elemanı ve/veya komisyonların makul gerekçelere göre yöntemler, ders içeriği ve ölçme-değerlendirmede inisiyatif kullanması veya derslere ilişkin standart dışı yaklaşımlar ortaya koymaları gerekebileceği düşünülmektedir (ayrıca bkz. bölümler 3.1, 3.3.2, 3.4.1. ve 3.4.2.).

- 3- Bulgular doğrultusunda özellikle işaret edilebilecek diğer bir nokta ise; hem piyano hem de gitar dersleri öğretim elemanlarındaki, farklı

---

⁹ Tarman'a (2006) göre, müzik eğitimi programı tasarlamada yanıtı aranan sorulardır.

yoğunluklarda da olsa kritik noktalarda görüş ayrılıklardır (özellikle de, adil ölçme-değerlendirme ve öğrencilere yaklaşımlara ilişkin). Burada kritik bir iletişim, farkındalık ve düzenleme gerektiği görülmekte, öğretim elemanları görüşlerinde de bu gerekliliğin vurgulandığı görülmektedir.

- 4- Sonuç bölümünde madde 8'in sonunda da görüleceği üzere ilgili görüşlerden biri "ana çalgı gitar öğrencilerinin piyano derslerinden muaf tutulması ve alternatif yardımcı çalgılara yönelme veya gitar derslerini, piyano derslerinde hedeflenenlere benzer kazanımlar yönünde değerlendirme" şeklindedir.

Çalışmamızın giriş bölümünde de belirtildiği üzere piyano ve eğitimi, mesleki müzik eğitiminde önemli bir konumdadır. Bu konumu ise, diğer pek çok çalgıda olmayan işlevsel özellikleri ile elde etmektedir:

Piyanoda, entonasyon zorluğu ve bozukluğu yoktur. Sabit perdelidir. Sesleri her zaman aynı frekansta (piyanonun akordu bozuk olmamak koşuluyla) verir. Diğer birçok çalgı gibi çok sık akort edilmeye ihtiyaç duymaz. Hem insan seslerinin, hem de hemen hemen bütün diğer çalgıların ses genişliğine sahiptir. Klavyesi ve tuşları ile tampere sistemin kavranmasında çok önemli bir görsel malzemedir, piyano klavyesinin düzeni ve görünümü müzik teorisi ve işitme eğitimine ilişkin kitaplarda kullanılır. Piyanoda her türlü ajilite (çabukluk) ve gürlük mümkündür. Armonik-polifonik karaktere sahiptir. Her çeşit çoksesli eserin redüksiyonu icra edilebilir. Büyük eserlerin analizine, eşliğe elverişlidir ve edebiyatı zengindir. Çok yüksek bir anlatım gücüne sahiptir. Müziğin yaratıcı, yüceltici, dinlendirici ve bilinçlendirici öğelerini kişiye aktarır, sanatsal yönden gelişmesini sağlar. Tüm bu özellikleriyle piyano, müzik teorisi ve işitme eğitiminde, armoni eğitiminde, koro ve şan eğitiminde, ilköğretimden yükseköğretime, amatör müzik eğitiminden, özel derslerden, mesleki müzik eğitime kadar birçok eğitim kurumunda/ortamında ve sanatsal etkinliklerde önemini kanıtlamıştır, yaygın olarak kullanılmakta ve eğitimi verilmektedir(Çetiner, 2008: 14, 15).

Piyano ve eğitimine ilişkin buraya dek yer verilenler ışığında, bu araştırmanın konu ettiği gibi farklı durumlar için farklı uyumlamalar yapılarak amaca göre

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

düzenlenmiş bir piyano eğitimine mesleki müzik eğitiminde mutlaka yer verilmesi gerektiği öne sürülebilir.

4.3. Öneriler

- 1- Piyano ve gitar öğretim elemanları ve komisyonlarının konuya ilişkin koordine çalışmalarına farkındalıkla teşvik edilmesi ve yönlendirilmesi,
- 2- Yapılacak çalışma ve düzenlemelerin tutarlılığı ve verimliliği bakımından kurumlar ve birimler bazında amaç ve hedeflerin gözden geçirilerek öğretim elemanları ve/veya komisyonlarca tartışılarak dersler bazında amaç, hedef, içerik, yöntem ve ölçme-değerlendirme bakımından ele alınması ve gerektiğinde gitar öğrencileri odaklı yaklaşımlar ile düzenlemelere gidilmesi, bu çalışmalarda eşitlikten ziyade iyi tanımlanacak azami fayda ve adil bir yaklaşım dengesi elde etmenin gözetilmesi (ör. çalışmamız sonuçları doğrultusunda anlaşıldığı üzere, her iki ders başarısını ve dolayısıyla tüm eğitim hayatını da maddi ve manevi etkiler bir noktadaki tırnak uzunluğu konusunda şartlar bakımından bir nevi edilgen öğrenciler ile bu konumda olmayan öğrenciler için gerek ders içeriği gerekse performans ölçme-değerlendirme kriterleri standart ve eşit olduğunda bu durum adil olmayabilir, böylece faydadan ziyade olası zararlar söz konusu olabilir),
- 3- Yapılacak çalışmalarda, bu çalışmadaki tüm görüşlerin yanında, özellikle Bölüm 3.3.3 ve Bölüm 3.4.2.'de yer verilmiş ilgili öğretim elemanları görüşlerinin ayrıca dikkate alınması ve değerlendirmenin, üstteki maddeler 1 ve 2'nin ışığında gerçekleştirilmesi,
- 4- Geçmiş yıllara da yönelik olmak üzere, birbirinden farklı çalgı öğrencilerinin çalgı ve piyano dersleri arasındaki öğrenci başarı düzey ve puanlarının ilişki durumlarını ele alan çalışmaların yapılması,
- 5- Tüm bu çalışma ve süreçlere ilişkin kurumlar arası bir koordinasyonun da sağlanması ve bilgilendirmelerin ilgili tüm öğretim elemanları ve öğrencilere yapılması önerilmektedir.

KAYNAKÇA

- Bobri, V. (1990). *The segovia technique*. Wesport, Conn: Bold Strummer.
- Boyle, J.D. ve Radocy, R.E. (1987). *Measurements and evaluation of musical experiences*. New York: Schrimmer Books.
- Creswell, J.W. (2014). Araştırma Deseni / Research design (Thousand Oaks, California: Sage Publications); 4. baskıdan çev. Demir, B.S. vd., Ankara: Eğiten Kitap.
- Çetiner, Ö.S. (2008). Türk Musikisi Devlet Konservatuvarlarında Piyano Eğitiminin İşlevselliği. Yüksek Lisans Tezi. *Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul.
- Çoban, S. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Eğitimi Dersi Dönem Sonu Sınavları İle İlgili Düşünceleri (Marmara Üniversitesi Örneği). *BUCA Eğitim Fakültesi Dergisi* 31, 115-127.
- Ekinci, H. (2004). Eğitim Fakülteleri Güzel Sanatlar Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Piyano Derslerinde Karşılaşılan Teknik Alıştırmalar Sorunu Hedefe Uygun Teknik Alıştırma Örnekleri. Doktora Tezi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Fenmen, M. (1947). *Piyanistin Kitabı*. Ankara: Akba Kitabevi.
- Gültek, B. (2007). *Piyano Bir Çalgının Biyografisi*, Ankara: Epilog Yayıncılık.
- Karasar, N. (2006) *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayın.
- Kasap, B. (2005). İşlevsel Piyano Becerilerinin Müzik Öğretmenleri İçin Önemi. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25 (1), 149-154.
- Minez, T. (2012). Piyano Eğitiminde Rubrik İle Geleneksel Ölçme-Değerlendirme Yöntemlerinin Karşılaştırılması. Yüksek Lisans Tezi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, Malatya.
- Otacioğlu, S.G. (2005). Müzik Öğretmenliği Piyano Eğitimi Dersi İçin Bir Model Denemesi. Doktora Tezi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü*, İstanbul.
- Pamir, L. (1969). *Çağdaş Piyano Eğitimi*, İstanbul: Beyaz Köşk (Müzik Sarayı) Yayınları.

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

- Patton, M.Q. (1987). How to use qualitative methods in evaluation. Newbury Park, CA: Sage.
- Serçeler, M. (1995). Anadolu Güzel Sanatlar Liselerinde Uygulanmakta Olan Piyano Eğitiminin Verimliliği. Yüksek Lisans Tezi. *İnönü Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü*, Malatya.
- Şen, S.B. (2002). *Piyano Tekniğinin Biyomekanik Temeli* (İkinci Basım) İstanbul: Pan Yayıncılık.
- Tarman, S.(2006). *Müzik Eğitiminin Temelleri*. Ankara: Müzik Eğitimi Yayınları.
- Toptaş, B. (2008). Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Programlarında Piyano Eğitime Deneysel Yaklaşım. Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.
- Uçan, A. (1997). *Müzik Eğitimi* (Genişletilmiş İkinci Basım). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Ünlü, E. (2015). Andres Segovia'nın Modern Gitar Müziğine Katkıları. *Anadolu Üniversitesi Sanat ve Tasarım Dergisi*, 5 (2), 157-169.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2018). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. (10. baskıdan 11. tıpkı basım) Ankara: Seçkin Yayıncılık.

EXTENDED ABSTRACT

1. Introduction

In the music curricula in vocational training institutions in Turkey, in addition to field, main field and one main/vocational instrument [violin (classical) guitar, tar, baglama, ney, etc.] training, there are piano training courses with different names. In these piano lessons, it can be stated that piano education is handled as an auxiliary instrument training. However, it can be seen that piano training, which is an auxiliary instrument training in such vocational music education programs, can be given at some semesters concurrent/overlapping with main instrument training (see also footnote 3). Although the effect of this overlap phenomenon from different perspectives is considered worthy of investigation, one important detail is that the possible differences in the playing techniques of different instruments, and therefore possible contradictions and their effects. Thus, it is possible to investigate the possible effects of the nail lengths required in guitar lessons on the piano lessons and the effect of the nail lengths adopted in the piano lessons to the guitar lessons.

2. Method

Following the research on the documents and related literature regarding the ability of music taught in concurrent programs in piano and guitar training courses in educational institutions in Turkey, this study in which a questionnaire consisting of open-ended questions were applied to 23 (14 piano, 9 guitar) faculty members who participated in the study, was deemed appropriate for the screening method. However, this research also carries a qualitative dimension through the analysis of the statements given by the participants to the survey questions.

3. Findings, Discussion and Results

- 1- Guitar course instructors have stated that they preferred that students have fingernails relatively longer than the tip of the finger (100%), and

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

this preference is seen as a requirement for fluent playing, lush dynamics, desired tone and timbre.

- 2- Piano instructors have stated that they follow the same technical understanding in piano training, regardless of the scope of the piano course (100%).
- 3- In the piano lessons with guitar students, there will be no easiness in technical behaviors and difficulties will be experienced on the contrary, and these difficulties will arise from the length of the nails; these difficulties were listed as basic technical elements / difficulty in grasping (100%), negativity in musical quality / dominance (50%), difficulty in keyboard dominance (50%), difficulty in providing course coverage (50%), negative reflections on the general education process (28%), psychological negativities (21%), limitation in the selection of musical pieces (21%), physical negativities (14%).
- 4- According to the guitar lesson instructors, it can be beneficial for guitar students to get piano training in terms of theoretical music studies (opinion statement participation: 22%, opinion intensity: 100%),
- 5- According to the piano lesson instructors (participation 14.2%), it will not be easy to perform the target behaviors in the piano lessons with guitar students (50%), however there may be an element in theoretical terms (50%) and it can be beneficial in terms of theoretical music studies with the relevant guitar students.
- 6- According to the guitar lesson instructors, there may be technical problems in guitar training and performance related to the nail length requirement of the guitar students during the piano trainings, negativities may occur in piano nails (if the fingernails are kept at the length required for guitar training). (Also see Section 3.4.1.),
- 7- Approaches and suggestions of piano instructors for piano lessons with guitar students mostly focused on general understanding / tolerance in favor of students (50%), adjustment of nail lengths (50%), initiative / innovation in content determination (28%), initiative / innovation in measurement evaluation 28%). There were also suggestions on

assessment (28%), creativity / innovation (14%), focusing on relatively stable studies (14%) including focusing on left hand/not focusing on right hand and including chord etc. As a result of initiatives regarding the content, there were also opinions (7%) including “not to expect a high score”, “no solution”, “not to give piano and guitar trainings concurrently”, “not to exaggerate the situation”, “no need for special treatment” and “there is no obstacle that will demand a solution proposal”.

- 8- According to the guitar lesson instructors, approaches and suggestions about the situations that can be experienced during guitar lessons during piano education include consensus of the instructors of both instruments(55%), adjustment of nail length (44%), piano instructors' acceptance, understanding, flexibility (33%), acting without affecting students (22%), giving priority to the requirements of the main instrument (%) 22) while 11% of the opinions include that students should be able to focus on the instrument they are successful or happy, not to give too much focus on the piano studies, to exempt the main instrument guitar students from the piano lessons and to turn to alternative auxiliary instruments, or to evaluate the guitar lessons for similar achievements aimed at the piano lessons, to raise awareness of the piano instructors regarding the subject and to make fair judgment regarding the evaluation of main instrument guitar students in piano exams considering the related situation.

Although different approaches and different recommendations regarding nail use and necessity were found in the findings, it was understood that nail use is preferred in terms of quick passages / flowing, high volume / dense dynamics, tone and timbre.

Another point in line with the findings is that both piano and guitar lessons are disagreements of instructors, albeit at varying concentrations, at critical points (particularly in relation to fair assessment and approach to students).

Piyano ve gitar eğitimlerinin eş zamanlarda verilmesine ilişkin öğretim elemanları görüşleri

It was seen that a critical communication, awareness and regulation are needed here and this necessity was emphasized in the views of the instructors.

In addition, it can be argued that a piano education arranged according to purpose should be included in vocational music education by making different adaptations for different situations as the subject of this research.

4. Implications

- 1- Encouraging and guiding piano and guitar / instrument instructors and / or commissions by providing them with essential awareness of their coordinated work on the subject.
- 2- Objectives and targets should be reviewed on the basis of institutions and units in terms of the consistency and efficiency of the studies and arrangements to be made. These topics should be discussed by instructors and / or commissions in terms of objectives, objectives, content, methods and assessment, and arrangements should be made with guitar-oriented approaches when necessary. In these studies, a balance of maximum benefits and a fair approach should be considered rather than equality (for example, in accordance with the results of our study, both the success of the course and therefore the entire educational life of material and moral impacts at a point in terms of nail length in terms of a kind of passive students and students who are not in this position for both the content of the course content and performance measurement and evaluation criteria standard and when it is equal, it may not be fair, so that there is potential harm rather than benefit).
- 3- In the future studies, in addition to all the opinions in this study, especially the views of the relevant lecturers mentioned in Sections 3.3.3 and 3.4.2. should be taken into consideration separately and the evaluations should be carried out in the light of the above items 1 and 2.
- 4- Studies should be carried out dealing with the relation status of student achievement levels and scores between instrument and piano lessons of different instrument students for the past years.

- 5- An inter-institutional coordination should be established in relation to all these studies and processes and all faculty members and students should be informed about the results of this study.